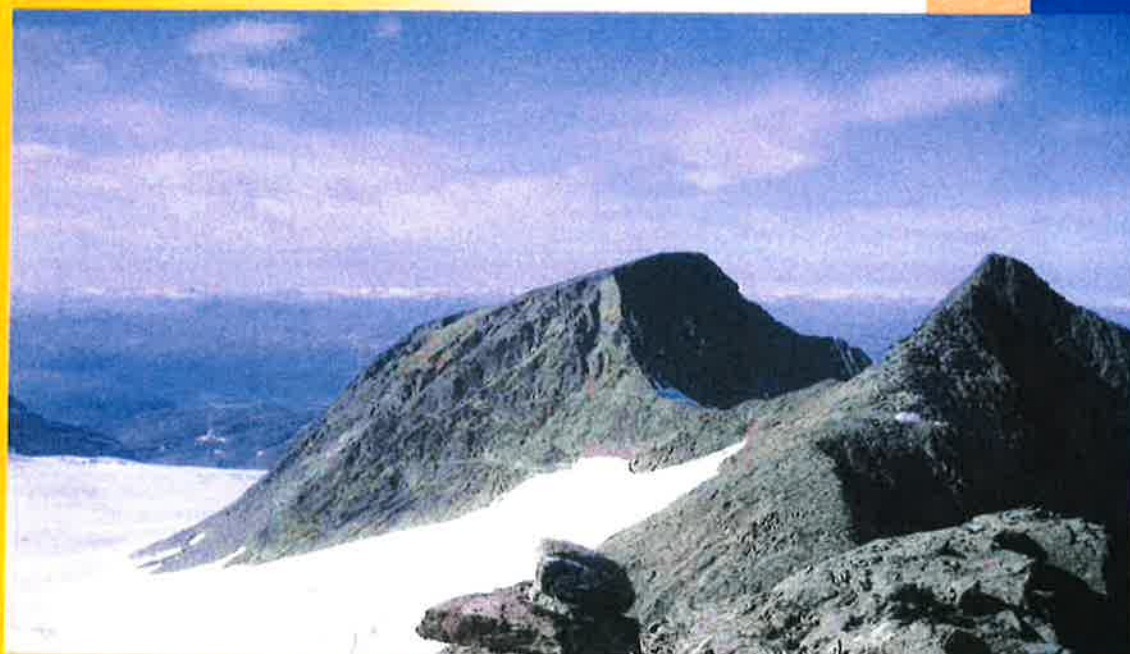

Årsmelding 2020

Hemnes kommune

Skaper glede mellom smul sjø og evig snø

INNHALDSFORTEGNELSE

FAKTA OG NØKKELTALL	1
ORFØRERS KOMMENTAR	4
RÅDMANNENS KOMMENTAR	5
REGNSKAP	7
STABEN	12
INTERNKONTROLL OG LIKESTILLING	14
SKOLENE	15
BARNEHAGENE	17
TEKNISK	20
HELSE OG VELFERD	22
OMSORG	24
ÅRSVERK	27
SYKEFRAVÆR	28
PROSJEKT	29
MÅL OG RAMMER	32

FAKTA OG NØKKELTALL

Befolkning

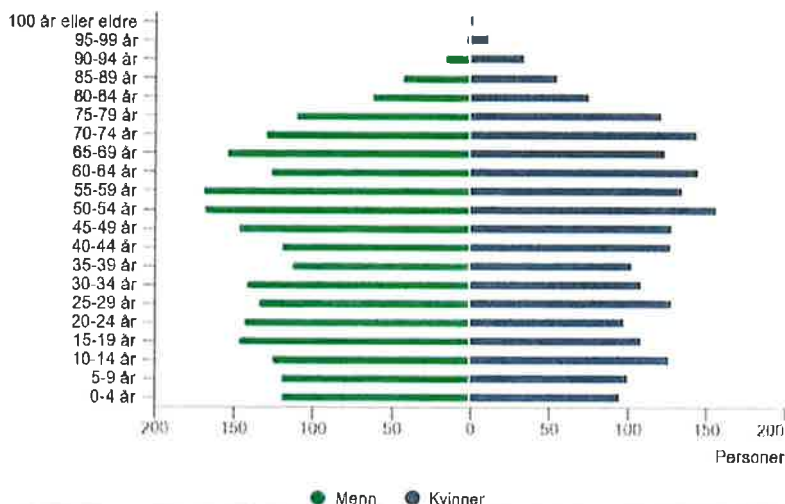
Endringer i befolkningen

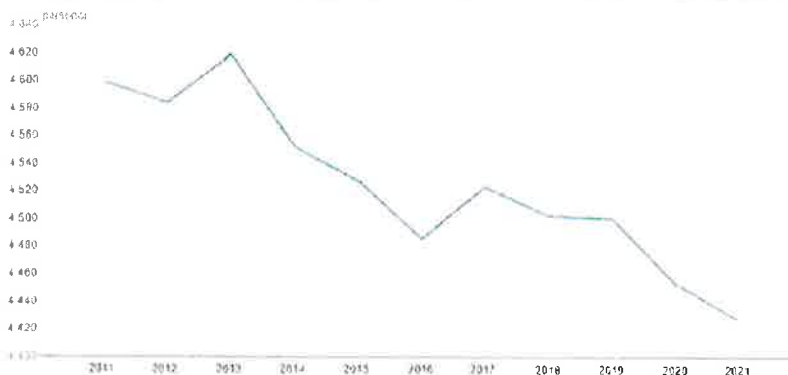
Forventet utvikling

Aldersfordeling per 1. januar 2020

2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
4 600	4 585	4 620	4 553	4 528	4 486	4 524	4 503	4 501	4 454	4 428

Befolkningutvikling siste 10 år

Finansielle nøkkeltall

FAKTA OG NØKKELTALL

Nøkkeltall (x1000)	2017	2018	2019	2020
Driftsinntekter pr innb.	111	108	114	119
Skattinntekt pr innb.	28	29	30	30
Rammetilskudd pr innb.	35	36	37	40
Kraftinntekter pr innb. [1])	14	12	15	19
Driftsutgifter pr innb.	115	114	112	115
Investeringspr innb.	12	8	8	9
Gjeld pr innb.	114	120	122	120
Netto gjeld per innbygger [2]	104	104	103	107
Antall innbyggere	4 503	4 501	4 454	4 428

[1] Inkl naturressurskatt

[2] Gjeld fratrukket totale utlån og ubrukte lånemidler

Driftsinntekter (x1000)	2017	2018	2019	2020
Rammetilskudd	155 609	160 758	166 153	175 746
Inntekts og formueskatt	124 876	131 134	131 414	130 776
Eiendomsskatt	49 946	41 310	42 392	53 304
Andre skatteinntekter	10 204	10 566	10 629	11 345
Andre ovf og tilskudd fra staten	20 559	16 762	13 945	15 361
Ovf og tilskudd til andre	59 341	49 052	54 946	51 670
Brukerbetalinger	18 044	19 111	19 238	17 863
Salgs og leieinntekter	59 703	58 497	67 593	68 871
	498 282	487 190	506 310	524 937

Driftsutgifter (x1000)	2017	2018	2019	2020
Lønnsutgifter	281 900	280 276	280 866	286 911
Sosiale utgifter	47 606	50 217	49 182	44 639
Kjøp av varer og tjenester	108 594	94 150	94 801	94 988
Overføringer og tilskudd til andre	54 371	56 839	49 340	53 262
Overføring	28 050	32 518	29 166	29 839
Fordelte utgifter	-4 173	-2 563	-2 838	0
	516 348	511 437	500 517	509 640

Arbeidskapital (x1000)	2017	2018	2019	2020
Omløpsmidler	152 344	162 981	179 772	173 751
Kortsiktig gjeld	-66 252	-66 118	-66 696	-68 359
Arbeidskapital	86 092	96 863	113 076	105 393
Endring	-15 646	10 771	16 213	-7 684

FAKTA OG NØKKELTALL

Grunnlikviditet (x1000)	2017	2018	2019	2020
Omløpsmidler	152 344	162 981	179 772	173 751
Korr for premieavvik	-29 395	-31 390	-38 011	-35 011
Fond (eks.disposisjonsfond)	-47 228	-41 157	-34 745	-41 610
Ubrukte lånemidler	-10 903	-33 798	-39 686	-11 087
Kortsiktig gjeld	-66 252	-66 118	-66 696	-68 359
Grunnlikviditet	-1 434	-9 482	634	17 684

Nøkkeltall	2017	2018	2019	2020
Likviditetsgrad 1	1,29	1,54	1,73	1,65
Likviditetsgrad 2	2,30	2,47	2,70	2,54
Resultatdekningsgrad	35,8 %	35,8 %	36,8 %	38,3 %
Skatte/rammetilskuddsgrad	54,3 %	57,1 %	59,5 %	60,1 %
Resultatgrad	-3,6 %	-5,0 %	1,1 %	2,9 %
Nettoresultatgrad	-2,7 %	-1,1 %	2,4 %	4,4 %

Likviditet er mål på kommunes løpende betalingsevne og defineres som omløpsmidler minus kortsiktig gjeld

En del av omløpsmidlene er øremerket og kan derfor ikke brukes fritt.

Omløpsmidler fratrasket øremerkede midler kalles grunnlikviditet. Negativ grunnlikviditet innebærer at kommune ikke vil ha midler til å innfri alle øremerkede midler mens positiv grunnlikviditet betyr at kommunen kan innfri alle øremerkede midler

Likviditetsgrad 1 viser i hvilken grad kommunen evner å finansiere sin kortsiktige gjeldsforpliktelser Bør være større enn 1.

Likviditetsgrad 2 viser forholdet mellom sum omløpsmidler og kortsiktig gjeld. Bør være større enn 2 for at kommunens likviditet skal være god.

Resultatdekningsgrad viser hvor stor del av driftsutgiftene som dekkes av skatteinntekter. Desto lavere skattedekningsgrad desto større avhengighet av andre inntekter.

Skatte/rammetilskuddsgrad viser hvor stor del av driftsutgiftene som dekkes av skatteinntekter og rammetilskudd. Desto lavere skatte/rammetilskuddsgrad desto større avhengighet av andre inntekter.

Resultatgrad viser hvor mye som er disponibelt til å dekke annet en sektorens driftsutgifter. Resultatgraden må være positiv. Negativ resultatgrad betyr at økonomien er i alvorlig ubalanse fordi kommune bruker av arbeidskapitalen for å dekke løpende utgifter.

Netto resultatgrad forteller hvor stor del av driftsinntektene som kan benyttes til finansiering av investeringer og avsetninger. Dersom den er negativ har kommunen ikke økonomisk evne til hel eller delvis finansiering av investeringer eller bæreevne til å driftsfinansiere avsetninger.

ORDFØRERS KOMMENTAR

Det er ingen grunn til å tvile på at året 2020 vil bli husket godt, såvel i Hemnes kommune som i resten av verden.

Ingen av oss hadde den minste anelse av hva som skulle komme. Å bli angrepet av en usynlig fiende er en situasjon som det ikke er lett å forholde seg til.

Likevel vil jeg påstå at pandemien har vært godt håndtert, ikke minst takket være at innbyggerne har vist stor omtanke og tålmodighet.

Vi har hatt kompetente folk som har gitt kloke råd, og det er absolutt nødvendig, for å begrense omfanget av smittespredningen.

Kommunen leverte et godt årsregnskap, og dette er det nok flere grunner til.

Det er absolutt nødvendig å rose rådmannen og hans stab for godt utført ledelse.

På grunn av en omfattende nedbemanning er utgiftene redusert, men dette medfører at staben blir mer sårbar ved fravær.

På den annen side blir den mer effektiv og smidig, ettersom det ikke er så mange nivå.

Men egentlig er det den enkelte ansatte som skal ha mest ros. Det er nemlig på golvplanet at tjenestene som kommer den enkelte innbygger til gode, utføres.

Å ha tjenestevillige og omsorgsfulle medarbeidere er av uvurderlig betydning. Medarbeidere, som hele tiden sørger for gode tjenester til alles ve og vel.

På det politiske planet har aktiviteten vært stor. Vi har behandlet 86 saker i kommunestyret, og 132 saker i formannskapet.

Hele tiden har politikerne vist stor vilje til å finne omforente og framtidsrettede vedtak til beste for hele kommunen.

Etter mitt skjønn er det bare et godt samarbeid som kan bidra til å sikre kommunen en sikker og trygg framtid.

Så gjenstår det bare å takke alle medarbeidere for et veldig godt samarbeid i 2020!

Ordfører Paul Asphaug

Markering av Majavasstragedien

RÅDMANNENS KOMMENTAR

Innledning

Denne årsmeldingen, sammen med årsregnskapet, gir et godt bilde av aktivitet og status for året 2020. I min kommentar vil jeg trekke frem noen forhold:

Covid 19- Korona i Hemnes kommune

Året 2020 vil i all ettertid være et år som ble preget av pandemien Covid-19. Den 12 mars ble Norge stengt ned. Pandemien medførte at alle deler av kommunens tjenester ble sterkt berørt. Hovedfokus for Hemnes kommune var å sikre liv og helse samt prioritere våre mest sårbare brukere.

God oppvekst i Hemnes

Dette er et meget viktig prosjekt i forhold til å følge opp kommuneplanens målsetting om å være en kommune med ekstra gode oppvekstvilkår. På grunn av pandemien ble det meste av det planlagte arbeidet forskjøvet og utsatt i 2020. Unntakene er: Delprosjektet god tverrfaglig samhandling ble igangsatt høsten 2020 og ungdomsrådets arbeid er forsøkt ivarettatt.

Leve hele livet

En viktig satsning som vil strekke seg over flere år ble igangsatt i 2020. Bakgrunnen er Stortingsmelding nr. 15. «Leve hele livet» - en kvalitetsreform for eldre. Arbeidet vil omfatte alle deler av våre tjenester, frivillig sektor og resten av samfunnet

Omstilling og effektivisering

Kommunestyret har forventninger til at driften av Hemnes kommune effektiviseres. I løpet av 2020 er det gjennomført et netto nedtak av årsverk på -1.68 mens reelt nedtak var -4.68. Tallene for 2019 var -10.48 mens netto endringer av årsverk var på -16.81. Forskjellen mellom reelt nedtak og netto endring er at reelt nedtak også innbefatter nye behov finansiert innenfor egne rammer.

Siden 2016 er netto endring årsverk -23.8. Det er ikke gjort beregning av reelt nedtak årsverk i perioden men tallene for 2020 og 2019 viser at de vil være betydelig høyere.

Rådmann Amund Eriksen

Å effektivisere driften og samtidig opprettholde en forsvarlig drift er krevende. For å nå målene i økonomiplanen må alle enheter bidra. For å styrke arbeidet ble det i 2020 tilsatt en ny medarbeider- prosessleder omstilling. Prosesslederen skal bistå enhetene i arbeidet med å jobbe mot målet: En effektiv organisasjon, med riktig bemanning og forsvarlige tjenester.

Nye behov og en stadig eldre befolkning gjør at netto driftsresultat vil være et bedre mål enn reduksjon i årsverk fremover.

Nærvær/ sykefravær vil være viktig i omstillingsarbeidet. Dette tema har i flere år vært høyt prioritert i Hemnes kommune. Det er utarbeidet en avtale mellom partene, Hemnesavtalen. Utviklingen i 2020 var positiv. Fraværet ble redusert fra 10.1% i 2019 til 8.4% i 2020. På tross av en positiv utvikling er ikke målet kommunestyret har satt på 6.5% nådd.

Fiberutbygging/ Villmarksnett.

I 2020 har Villmarksnett organisert to større utbygginger. En i Hattfjelldal og en i Hemnes (Baklandsiden- Korgen/ Bjerka). Hemnes kommune fikk innvilget delfinansiering fra NKOM/ fylkeskommunen på ca. kr. 4.3 mill. Ved

RÅDMANNENS KOMMENTAR

utgangen av 2020 hadde Villmarksnett tilkoblet 505 privatkunder og 53 bedriftskunder.

Næring

Årsmeldingen viser stor aktivitet i 2020. Blant annet trekkes satsningen mot Ranaregionen frem. Nye næringsvedtekter ble lagt frem for politisk behandling i 2020.

Boligtilskudd

Som et tiltak for å øke bosetting samt bidra til å bedre den demografiske sammensetningen ble en prøveordning for kommunalt boligtilskudd igangsatt. Det ble behandlet 52 søknader og utbetalt og/eller forhåndsgodkjent boligtilskudd på kr. 6.733.500 i 2020. Antall nyinnflyttede som følge av tiltaket er 35 personer. 33 personer fra Hemnes kommune har flyttet i egen bolig for første gang.

Budsjett - og økonomiplanprosess/ Regnskapsresultat 2020

Både budsjett – og økonomiplanprosess 2020 ble preget av pandemien. Det var nødvendig å forskyve planlagte milepæler. Digitale møter i stedet for fysiske medførte også en ny situasjon

I september 2020 fastsatte kommunestyret mål som rådmannen skulle legge til grunn for sitt forslag til budsjett og økonomiplan. Normalt skjer dette i juni.

Netto driftsresultat i 2020 er 23.25 mill. kr. Det utgjør 4.4% av netto driftsinntekter. Netto avsetning til disposisjonsfond er kr. 25.1 mill. Ved årets slutt er samlede driftsfond kr. 97.4 mill. kr. fordelt mellom disposisjonsfond på kr. 60.3 mill. og bundne driftsfond på kr. 37. mill. Lån til egne investeringer er redusert med kr. 21.2 mill.

Budsjett 2020, økonomiplan 2020-2023

Hemnes kommunes økonomiske situasjon er fortsatt krevende. Kommunen har et betydelig behov for omstilling for å kunne tilpasse løpende utgifter til løpende inntekter. Det er viktig å redusere avhengigheten av kraftinntekter for å sikre forsvarlig drift

Hemnes kommune har høy lånegjeld. Et mål i 2020 har vært å stabilisere og helst redusere denne. Lån til egne investeringer ble redusert med kr. 21.2 mill. Samlet lånegjeld er redusert med kr. 11.5 mill. Forskjellen skyldes låneopptak til videreutlån (startlån). Netto lånegjeld i prosent av driftsinntekter er i 2020 redusert fra 91.1% til 90.2%.

Hemnes kommune er en kraftkommune og har av den grunn ekstra store frie inntekter. Kommunen opplever at kraftinntektene svinger kraftig fra år til år. Det blir en utfordring å unngå at disse svingningene direkte påvirker årlig tjenesteproduksjon.

Årlige løpende driftsutgifter bør ikke finansieres av fond. Effektiv drift og optimal bruk av kommunens ressurser er viktig. For å oppnå gode løsninger kan det bli behov for å gjøre investeringer i ny teknologi.

Utfordringer

-Fortsatt egen kommune? Utfordringene beskrevet i og budsjett- og økonomiplanprosessen viser at det vil være nødvendig med kontinuerlig fokus på endring/ forenkling og økonomistyring i årene som kommer.

-På lang sikt er demografi (antall innbyggere og alderssammensetningen av innbyggerne) vår største utfordring.

-Tilgang på arbeidskraft vil også være en stor utfordring i årene som kommer.

-Kraft: Hemnes kommune er meget sårbar for prisvariasjoner i kraftmarkedet.

Avsluttende kommentarer

Gjennom godt samspill og hardt arbeid er det nå opparbeidet et økonomisk handlingsrom. Dette bør brukes med omtanke og forsiktighet, gjøre de kloke valgene. Da vil Hemnes kunne fremstå som en livskraftig kommune i årene som kommer

Til slutt vil rådmannen takke alle for godt samarbeid i 2020

REGNSKAP

Skatteinntekter

Skatteoppkreveren i Hemnes innfordret kr 359,5 mill. i skatt og arbeidsavgift i 2020 mot kr 359,7 i 2019. Hemnes kommunes andel av skatteinntektene for 2020 er kr 130,8 hvorav naturressursskatt utgjør kr 33,1 mill. Tilsvarende for 2019 var kommunens andel av skatteinntektene kr 131,4 mill. og naturressursskatten kr 32,4 mill. Skatt på formue og inntekt til kommunen er redusert med 0,5% fra 2019 til 2020.

Årets resultat, drift

Netto driftsresultat i 2020 er kr 23,25 mill. Det utgjør 4,4% av sum driftsinntekter. Netto driftsresultat for 2019 var kr 12 mill. eller 2,4 % av sum driftsinntekter. Tilsvarende var netto driftsresultat i 2018 -kr 5,5 mill. (-1,1%) og -kr 13,5 mill. i 2017 (-2,7%).

Kommunen har som mål for økonomiplanperioden at netto driftsresultat skal utgjøre minst 1 % av sum driftsinntekter.

Positivt netto driftsresultat gir kommunen økonomisk handlingsrom og muliggjør økt nedbetaling av lån, overføring fra drift til investering og oppbygging av fondsreserver.

Netto avsetning til disposisjonsfond i 2020 er kr 25,1 mill. Dette er kr 17,1 mill. mer enn budsjett. Mindreforbruk fra 2019, kr 8,8 mill., er i henhold til kommunestyrets vedtak avsatt til disposisjonsfond.

Årets resultat, investering

Investeringsregnskapet er avsluttet med udekket kr 1,4 mill.

Sum investeringsutgifter 2020 er kr 45,6 mill. hvorav kr 1,5 mill. er egenkapitalinnskudd KLP og kr 2 mill. er kjøp av aksjer i AS Bleikvassli Gruber og kr 42 mill. er investeringer i varige driftsmidler.

Investeringsbudsjettet ble i november regulert iht. framdrift og utgifter. Det ble samtidig besluttet ikke å ta opp lån til egne investeringer.

I tillegg til egne investeringer er det over investeringsregnskapet utbetalt kr 8,8 mill. i Startlån (Husbanklån formidlet av kommunen) mot kr 8,9 mill. i 2019. Mottatt avdrag fra

låntakere av Startlån er kr 2,6 mill. Kommunen har betalt kr 1,2 mill. i avdrag på lån tatt opp i Husbanken (formidlingslån). Det er i 2020 avsatt kr 1,2 mill. til bundet investeringsfond. Disse midlene må senere brukes til nedbetaling av formidlingslån.

Kommunen har også mottatt kr 1,57 mill. i avdrag på ansvarlig lån fra Helgelandkraft AS. Ved utgangen av året er utgjør ansvarlig lån Helgelandkraft III kr 9,4 mill. Lånet vil være nedbetalt i løpet av 2027.

Fond

Ved årets slutt er samlede driftsfond kr 97,4 mill. fordelt mellom disposisjonsfond kr 60,3 mill. og bundne driftsfond kr 37 mill.

Gjeld

Kommunens samlede langsiktig gjeld pr. 31.12.2020 er kr 1 309 mill. hvorav pensjonsforpliktelsene utgjør kr 775,9 mill. Av samlet lånegjeld på kr 533,4 mill. er kr 43,3 mill. tatt opp til videre utlån (Startlån). Resterende, kr 490,4 mill. er lån til finansiering av egne investeringer. Av lån til egne investeringer (kr 490,4 mill.) utgjør lån som belaster driften ca. kr 335,7 mill. (68%) og kr 154,4 mill. (32%) lån som ikke belaster driften (selvkost).

Lån per innbygger utgjør kr 120 468 mot kr 121 754 ved utgangen av forrige år. Netto lånegjeld er kommunens lån fratrasket utlån og ubrukte lånemidler. Netto lånegjeld per innbygger er i 2020 økt fra kr 103 138 i 2019 til kr 107 040. Netto lånegjeld i prosent av driftsinntekter er i 2020 redusert fra 91,1% til 90,2%. I Hemnes bor det pr 4 kvartal 2020 4 428 personer. Dette er en nedgang på 26 personer fra 4 kvartal 2019.

Hemnes kommune betalte kr 21,2 mill. i avdrag men tok ikke opp lån til investeringer. Lån til egne investeringer er derfor tilsvarende redusert. Samlet lånegjeld er redusert med kr 11,5 mill. forskjellen skyldes låneopptak til videreutlån.

Avvik mot budsjett

Økonomisk oversikt viser at netto driftsresultat ble kr 23,5 mill. Netto driftsresultat utgjør 4,4% av sum driftsinntekter.

REGNSKAP

Det er i tråd med budsjett overført kr 2,021 mill. fra drift til investering.

Netto avsetning til bundne driftsfond er kr 4,8 mill. og det er kr 5,6 mill. mer enn budsjett. Øremerkede midler som ikke er brukt i 2020 må avsettes til bundne driftsfond.

Det er avsatt kr 25,1 mill. til disposisjonsfond og det er 17,1 mill. mer enn budsjettet.

Kommuneloven bestemmer at løpende inntekter som ikke er benyttet i budsjettåret skal avsettes til driftsfond. Mindreforbruk skal reduseres ved å stryke bruk av disposisjonsfond. Derfor er det ikke brukt av disposisjonsfond i 2020.

I tråd med kommunestyrets vedtak i K-sak 25/20 er regnskapsmessig mindreforbruk 2019 kr 8, 845 mill. overført til disposisjonsfond og inngår i avsetningen på kr 25,1 mill.

Enhetenes regnskapsførte utgifter er kr 33,2 mill. lavere enn budsjettet. Pensjonspremien som er belastet regnskap ble kr 17,8 mill. lavere enn budsjettet. Dersom pensjonsutgiften hadde blitt som forventet ville samlet positivt avvik, målt mot budsjett blitt kr 15,4 mill.

Skatt på inntekt og formue ble kr 2,3 mill. mindre enn forutsatt i kommunens budsjett mens rammetilskuddet ble kr 1,1 mill. mer slik at skatt og ramme i sum ble kr 1,2 mill. mindre enn budsjett.

Gjennomsnittlig innskuddsrente i 2020 var 1,15%. Renteinntekter og rentekompensasjon var budsjettet til kr 3,9 mill. men ble kr 0,234 mill. mindre. Kommunens samlede bankinnskudd er pr 31.12.2020 kr 112,8 mill. Dette er kr 2,4 mill. mindre enn pr 31.12.2019. I 2020 var det 6 renteendringer på lån med flytende rente. Renten er redusert fra 1,85% til 0,90%. Renteutgifter var opprinnelig budsjettet til kr 11,4 mill. men ble i løpet av året regulert til kr 8,6 mill. Utgiften ble kr 0,4 mill. mindre enn regulert budsjett.

Konsesjonskraft selges til fastpris som for 2020 var kr 368,81/Mwh. Kraften kjøpes til blanding av selvkost og OED pris pluss innmatingsavgifter. Kraftkjøpet faktureres av Statkraft til akontopris inntil selvkostberegninger foretas i okt./nov. og kommunen mottar

korreksjonsoppgjør. Regnskap for de 4 siste år viser følgende utvikling i kjøpspris/Mwh:

Mwh	2017	2018	2019	2020
Volum	102100	96700	91900	89500
Kjøp	199,4	203,4	182,0	160,29

Prisen på kjøp av konsesjonskraft i 2020 ble kr 2,9 mill. lavere enn budsjett. Kommunen eier 7% av aksjen i Helgeland kraft og resultatet økte med kr 20 mill. til 287 mill. Helgelandkraft utbetaler årlig ca.30% av resultat i utbytte til eierne. Utbyttet i 2020 ble kr 5,250 mill. mill. mer enn budsjett. Fra Gjensidige mottok kommunen kr 0,178 mill. i utbytte.

Pensjonspremie, premieavvik og amortisering av tidligere års premieavvik er budsjetteres med bakgrunn i aktuaroppgaver fra pensjonsleverandør. Differansen mellom pensjonspremien og netto pensjonskostnad er oftest positiv og blir inntektsført. I 2020 ble premieavviket korrigert for amortisering av tidligere premieavvik kr 18 mill. lavere enn budsjettet.

REGNSKAP

Avvik mellom budsjett og regnskap

Politikk

	R2020	B2020R	R2019	Avvik
Nto utg	3354	4432	4421	878

Politikk har et mindreforbruk på kr 0,8 mill. Personalutgifter er kr 0,3 mill. lavere enn budsjett hvorav pensjonspremie utgjør kr 0,3 mill. som igjen medfører mindre utgifter til arbeidsgiveravgift. Det er også mindre utgifter til møtgodtgjørelser, refusjon tapt arbeidsfortjeneste, kurs, reise, transport og revisjon. Refusjon fra andre kommuner til kontrollutvalgsekretariatet er kr 0,071 mill. mindre enn budsjett. Mindre refusjon er en følge av mindre utgifter.

Kirke og tro

	R2020	B2020R	R2019	Avvik
Nto utg	3873	3840	4418	-34

Merutgifter skyldes mindre momskompensasjon enn budsjettet kr 0,063 mill. og at kommunens andel av utgifter til drift av Korgen menighets- hus ikke er belastet regnskap kr 0,029 mill.

Næring

	R2020	B2020R	R2019	Avvik
Nto utg	6731	6919	4035	187

Mindreforbruk er kr 0,2 mill. Mindre personal- utgifter pga. sykemelding uten innleie av vikar og mindre utbetaling av tilskudd.

Fellesoppgaver

	R2020	B2020R	R2019	Avvik
Nto utg	25592	37028	21718	11435

Mindre utgifter til fellesoppgaver skyldes mindre personalutgifter hvorav mindre bruk av lønnsreserven utgjør kr 7,9 mill. Lønnsøkningen 2020 ble 1,7% men med virkning fra september 2020. Ettersom etterberegning kom så sent på året er virkning av lønnsoppgjør, ca. 1,2 mill., ikke regulert til enheten. Ingen utgifter til lærlinger på kapittelet fellesutgifter reduserer utgiftene med kr 0,973 mill. Pensjonspremien ble kr 0,809 mill. mindre enn budsjettet og

arbeidsavgiften kr 0,269 mill. mindre. Utgifter til kurs, hotell, reise og diett er kr 0,757 mill. lavere. Ref. sykkelønn, fødsel og svangerskap utgjør kr 0,398 mill. Som følge av pandemien blir det mindre aktivitet og de fleste andre driftsutgifter er derfor lavere enn budsjett.

Ungdom og kultur

	R2020	B2020R	R2019	Avvik
Nto utg	3245	3430	5360	185

Mindreforbruk er kr 0,2 mill. Mindre aktivitet medfører mindre utgifter til på de mange arter. Mindre pensjonspremie og arbeidsgiveravgift utgjør kr 60 000.

Skolene

	R2020	B2020R	R2019	Avvik
Nto utg	68127	71849	70854	3722

Enhet skole har et mindreforbruk på kr. 3,72 mill. Av dette skyldes i hovedsak kr 2,0 mill. mindre til pensjonsutgifter enn budsjettet. Det er også 640 000.- mindre til arbeidsgiveravgift. Refusjon sykkelønn er også høyere enn bruken av utgifter til vikarer.

Enheten har også hatt mindre kostnader på videreutdanning, reise og kursvirksomhet som følge av Covid-19, dette bidrar også positivt inn i regnskapet.

Barnehagene

	R2020	B2020R	R2019	Avvik
Nto utg	37384	41682	38212	4299

Enhet barnehage har et mindreforbruk på kr 4,29 mill. Av dette skyldes kr 2,2 mill. mindre pensjonsutgifter enn budsjettet, samt mindre forbruk på arbeidsgiveravgiften kr 493 tusen.

Av gjenstående mindreforbruk på kr 1,5 mill. skyldes kr 700 tusen positivt avvik på utgifter og inntekter knyttet mot personal-fravær. Enheten har hatt høyt sykefravær i 2020, og fått mer i refusjon sykkelønn enn bruk av vikarer.

Enheten har i 2020 ikke hatt mye mindre reise og kursvirksomhet, som følge av Covid-19. Budsjetterte utgifter til dette bidrar også til det totale mindreforbruket i enheten.

REGNSKAP

Teknisk

	R2020	B2020R	R2019	Avvik
Nto utg	41737	40440	35171	-1297

Art 1172 Driftsutgifter. De 1,9 mill. Corona ekstramidler som kom sent i 2020 la ikke i TEK sitt budsjett.

Art 1622 Gebyrinntekter avgiftsfri. Mindre gebyrinntekter på plansiden. Årsaken til det var hovedsakelig kapasitet, men også at det var mindre aktivitet på marked pga. pandemien.

Art 1630 Utleie av boliger. Husleietap pga. flere ledige eldreboliger på Hemnesberget.

Art 1640 Merverdiavgiftspliktige gebyrer. Det ble budsjettert med større antall tilknytninger på VA i 2020. Det har også oppstått et avvik i forventet og faktiske fastledd på VA. Dessuten avvik i forventet og faktisk vannforbruk i kommunen. En liten andel avvik tilfaller endringer i driftsåret (noen endringer på abonnentsiden). Det må legges fokus på forbruksutvikling og abonnentvekst i senere budsjettkalkyler.

Helse og velferd

	R2020	B2020R	R2019	Avvik
Nto utg	54582	57364	56888	2782

Helse og velferd har et mindreforbruk på kr. 2,7 mill. Av dette skyldes 1,9 mill. mindre pensjonsutgifter enn budsjettert. Dette fører igjen til et mindreforbruk på arbeidsgiveravgiften på kr. 450 tusen.

Som følge av Covid-19 har det vært redusert aktivitet i tjenestene. Mindre reising, møter og kurs, og i tillegg mindre kjøp av tjenester, spesielt kan NAV trekkes frem her. I barneverntjenesten er situasjonen motsatt med flere alvorlige saker som har ført til økt behov for kjøp av tjenester, sakkyndig bistand og advokatbistand.

Omsorg

	R2020	B2020R	R2019	Avvik
Nto utg	113434	124340	116322	10907

Omsorgstjenesten har et mindreforbruk på kr 10,9 mill. Av dette skyldes 8,1 mill. mindre

pensjonsutgifter enn budsjettert. Dette fører igjen til et mindreforbruk på arbeidsgiveravgift på kr 1,4 mill.

Ressurskrevende brukere gav merinntekter i 2019 på kr 2,1 mill. dette utbetales i 2020. Noe av dette sees opp mot utgifter til nye ressurskrevende brukere, noe blir overskudd.

Covid-19-pandemien har ført til mindre aktivitet og da også mindreforbruk på den ene siden, men også økte utgifter. Mindre kjøring, reising, møter og kurs for ansatte. Men også redusert tjenestetilbud i perioder, som hjemmetjenester og dagtilbud. I institusjonstjenesten har det vært motsatt, med økt pågang, overbelegg, ventelister og mye bruk av innleie og overtid.

Villmarksnett

	R2020	B2020R	R2019	Avvik
Nto utg	-165	18	17	183

Mindre utgifter skyldes i hovedsak at daglig leder har vært utleid til prosjekt i kommunal regi (Fiber Baklandssiden). Restriksjoner som følge av Covid har også bidratt til lavere utgifter.

Premieavvik

	R2020	B2020R	R2019	Avvik
Nto utg	3001	-15022	-5979	-18023

Kommunene utgiftsfører beregnede pensjonskostnader. Betalt premie vil normalt være forskjellig fra den beregnede kostnaden. Forskjellen mellom årlig premie og pensjonskostnaden kalles premieavvik. Premieavvik og inntektsføres/utgiftsføres og amortiseres over 7 år. I 2020 ble premieavvik korrigert for amortisering av tidligere års premieavvik (inntekt) inklusive arbeidsgiveravgift kr 18 mill. lavere enn budsjett. Pensjonspremien (utgift) ble imidlertid kr 17,8 mindre enn budsjett slik at den samlede resultateffekt er liten.

REGNSKAP

Skatter

	R2020	B2020R	R2019	Avvik
Nto utg	-399798	-400657	-377816	-859

Skatt og rammetilskudd er kr 1,2 mill. lavere enn budsjett. I rammetilskuddet inngår også kr 1,9 mill. i øremerkede midler til ekstra vedlikehold. Eiendomsskatt er kr 0,8 mill. mindre enn budsjett hvorav kr 0,4 mill. skyldes innleie av firma ifm. taksering. Utgifter til kjøp av konsesjonskraft ble kr 2,9 mill. lavere og konsesjonsavgift ble kr 0,8 mill. høyere. Momskompensasjon ikke fordelt til enhetene kr 0,4 mill. Avsetning av konsesjonsavgift til bundet fond er kr 0,7 høyere enn budsjett. Øvrig avvik er knyttet til kalkulatoriske poster som både blir inntektsført og utgiftsført med samme beløp men på forskjellige kapitler i regnskapet.

Finans

	R2020	B2020R	R2019	Avvik
Nto utg	39230	24421	37921	-14809

Hovedforklaringen på avvik er økte avsetninger til disposisjonsfond kr 8,5 mill. og bundne driftsfond kr 1,5 mill. hvorav kr 1,487 mill. er ubenyttede midler øremerkede fra staten til vedlikehold.

All budsjettert bruk av disposisjonsfond på kapitlet er strøket, kr 5,1 mill. Renteutgifter ble kr 0,4 mill. lavere enn budsjettert, rentekompensasjon for omsorgsboliger, skoler og kirker er kr 0,1 mill. mindre, utbytte er kr 0,2 mill. høyere mens avdrag på lån er kr 0,1 mill. mer enn budsjettert.

Betalt avdrag på lån er 21,2 mill. og renteutgifter på lån er kr 8,2 mill.

Kraftinntekter

For Hemnes kommune er kraftinntektene betydelige og gir muligheter til å opprettholde høyere driftsutgifter. Netto utgifter til drift av enhetene i 2020 ble kr 358 mill. hvorav kr 82,6 mill. er finansiert av kraftinntekter.

Tekst	2017	2018	2019	2020
E-skatt kraft	43664	34911	36042	47482
Kraftsalg	7611	5414	12600	18603
Kons. Avgift	10302	10743	10700	11345
Utbytte HK	2604	2520	5607	5250
Sum	64181	53588	64949	82680
Andel kraftfin.	22%	18%	18%	23%

Med kraftinntektene menes her eiendomsskatt på kraftverk, konsesjonskraftsalg, konsesjonsavgift og utbytte fra Helgelandkraft. I tillegg mottar kommunen årlig mellom kr 29 og 33 mill. i naturressursskatt. Naturressursskatten utgjør 1,1 øre Kwh til kommunene, er kommunens andel av grunnrenten og er en del av skatt på formues og inngår i beregningsgrunnlaget for rammeoverføring. Naturressursskatten i 20 er kr 33,082 mill.

Kraftinntektene vil svinge med kraftprisen og alminnelig forbruk av kraft i kommunen (konsesjonskraft). Selvkostpris og OED prisen på kraft varierer også og avgjør hvor mye kommunen må betale for konsesjonskraften som selges. Kommunen er stor forbruker av strøm i egen produksjon og spotprisen på kraft har betydning for kommunens egne driftsutgifter.

For å unngå at svingninger i kraftprisen direkte og umiddelbart påvirker driften er det opprettet eget disposisjonsfond til utjevning årlige variasjoner i kraftinntekter.

Ved utgangen av 2020 er saldo på disposisjonsfond 25699017 Svingninger i kraftinntekter kr 15 mill.

STABEN

Generelt

Stab og sentraladministrasjonen er på mange måter «navet» i kommunen. Dette navet knytter kommunen sammen, både internt og ut mot befolkningen. Noen oppgaver er lovpålagte, mens andre er nødvendige for å kunne drifte kommunen, kommunisere med innbyggerne og legge til rette for de folkevalgte.

Dette er oppgaver som økonomi, regnskap, lønn, personal, IKT, servicetorg, sentralbord, utvalgssekretariat, post, arkiv, beredskap, personvern og støtte til enhetene i innkjøp, internkontroll, eierskap mm.

Som for alle andre avdelinger/tjenester i kommune har 2020 også vært «anderledesåret» for staben. Rådhuset har i realiteten vært stengt for besøkende. Alle besøk skal ha vært avtalt på forhånd. Alt tidlig etter 12. mars ble det lagt opp til at ansatte kunne sitte på hjemmekontor. Det ble kjøpt inn utstyr (skjermer, bærbare PC-er, skrivere mv.) slik det skulle gå greit å arbeide hjemmefra. Det ble lagt opp til en ordning slik at de mest utsatte tjenestene ikke skulle bli satt helt ut, dersom det skulle oppstå smitte på rådhuset. Blant annet ble lønningskontoret skjernet på denne måten.

Digitale møter ble svært raskt en «naturlig» del av kontorhverdagen for de ansatte i staben, slik som for resten av organisasjonen.

Skatt

Fra 01.11.20. ble skatt overført til staten. Det medførte at kommunens skattekontor ble nedlagt 31.10.20. En av de ansatte ble pensjonist mai/juni 2020. For den andre medarbeideren ble det inngått en egen avtale med Skatt, slik at vedkommende fortsatte som ansatt i Hemnes kommune, inntil oppnådd pensjonsalder januar 2021

Kultur

Kapasitet og saksbehandlerressurser på kulturområdet har vært svært begrenset de senere årene. Oppgavene er forsøkt løst av bygdeutvikler og ass. rådmann/personalsjef.

Kulturmidlene ble lyst ut, og behandlet som tidligere år av HOKU.

Arbeidet med kulturminneplanen fortsatte også i 2020. Ansvar for denne var tillagt TEK, landbruk. for Hemnes.

Innenfor folkehelse ble ordningen med Trimpoeng videreført. En populær ordning, med mange aktive brukere.

Okstindan natur- og kulturpark har tatt initiativ til flere tiltak innen kultursektoren og har bl.a. jobbet med Villmarksveiuka og Turskilt-prosjekt hvor mange frivillige aktører er involvert.

Folkebiblioteket har to lokaliteter, i allaktivitets-huset på Hemnesberget og i «Gullblokk» i Korgen. Bibliotekene var nedstengt på våren 2020 (13/3 – 12/5). Normale åpningstider etter ferien.

Det har ikke vært så store utslag på utlånene fra 2019 til 2020:

I 2019 var samla utlån på 14234 – i 2020 var dette på 12159 – en forholdsvis liten nedgang, når en vet at bibliotekene var totalt nedstengt i to måneder.

Biblioteket hadde også et litteratur arrangementet Svein Hammer ble «bokbadet» av Halvard Kjelen. Det var også arrangert lesestunder for Tømmerheia barnehage fra september til november. Dette foregikk i mindre grupper.

Årsmelding Bygdeutvikler 2020

Bygdeutvikler har siden 2019 hatt ansvaret for Tippemidlene og har i tillegg mye saksbehandling og oppfølging av nærings- og kultursaker. Det er dermed blitt betydelig mindre tid til å følge opp annet utviklingsarbeid.

Noen prosjekter det er jobbet med i 2020:

- Besøksforvaltning i Okstindan, fase 3, i samarbeid med Okstindan natur- og kulturpark (ONK).

- Bl.a. miljøstasjon, strøm og tilrettelegging for større parkering, på Melkarhella.

- Involvering i prosjekter i.f.m. Vannfronten på Hemnesberget: Samvirkelagsbakken, Kulturarena Lapphella, mulighetsstudie for Præstengbrygga, prosjektgruppe for etablering av frihetsmonument og tilrettelegging i Bunkersen.

- Samarbeid med ONK og daglig leder Birgitte Skjefstad/Inger-Lise Pettersen, bl.a. med Bedriftsnettverk for opplevelsesnæring og

STABEN

lansering av www.visitokstindan.com som erstatter www.visit.hemnes.kommune.no

- Utarbeidelse av kommunebrosjyre på norsk og engelsk
- Utarbeidelse av turistbrosjyre og profileringsbanner ved E6. Ikke turistverter sommeren 2020.
- Kontaktperson/tilrettelegger for Bygde- og tettstedsutvalgene, samt Idrettsrådet.
- Kommunens representant i følgende regionale samarbeidsprosjekt: Førstelinjenettverk næring, Heile Helgeland, Venture North - Invest in Ranaregion, Reisemålsutviklingsprosjekt Nord Helgeland.
- Oppstart kunstprosjekt rundt Statkraftventil
- Tilskuddsportalen og oppfølging/kurs for lag og foreninger
- Ansvar for kommunens deltagelse på Karrieredagen i januar

Næring

Næringsteamet har i 2020 bestått av ordfører, rådmann og bygdeutvikler. Det har også i 2020 vært et godt samarbeid med Rana Utviklingsselskap i forhold til Etablererkurs, samt med Kunnskapsparken Helgeland om rådgiving for lokale gründere. Innovasjon Norge har støttet Bedriftsnettverket Opp Hemnes med midler til hovedprosjekt. Mimir og Okstindan natur- og kulturpark har hatt prosjektledelsen, og 16 lokale bedrifter/aktører har deltatt. I 2020 har ONK 55 partnere, derav 42 næringslivsaktører, og også Hemnes kommune har avtale om langsiktig partnerskap.

Bygdeutvikler har også i 2020 deltatt i førstelinjenettverket med kommunene Rana, Nesna, Lurøy, Træna og Hattfjelldal, men det har vært lite aktivitet. Det har derimot vært jobbet mye med satsingen Invest in Ranaregion, sammen med kommunene Rana, Nesna og Lurøy. En delegasjon fra Rana var i den forbindelse på besøk i Hemnes den 29. juni, bl.a. hos Statkraft. Det har også vært stor aktivitet i Heile Helgeland, hvor det bl.a. ble arrangert «Hekt deg på» 1.oktober, og hvor kommunen har lagt ut flere ledige stillinger på portalen www.heilehelgeland.com. Væxt har inngått avtale med Havmannen Eiendom og vil etablere seg på Hemnesberget i.l.a. våren 2021.

I forbindelse med Covid 19 bevilget Kommunal- og Moderniseringsdepartement næringsmidler som ble fordelt til kommunene via Fylkesrådet i Nordland. Hemnes mottok kroner 1.372.664,- som ble lyst ut og fordelt i FSK den 6. oktober. 13 bedrifter mottok støtte.

Gjennom ekstraordinære corona-midler deltok Hemnes kommune i lokalavisenes kampanje om ferietips.

Bygdeutvikler formidler informasjon om kurs, søkemuligheter og andre tilbud/info til næringslivet fra bl.a. RKK Vefsn og Kunnskaps-parken Helgeland.

Nye næringsvedtekter har vært på høring og til politisk behandling i 2020.

Villmarksnett

I 2020 har Villmarksnett organisert to større utbygginger. En i Hattfjelldal (Elsvatn/Garsmarka) og en i Hemnes (Baklandssiden – Korgen /Bjerka). Hemnes kommune fikk innvilget delfinansiering fra NKOM/fylkeskommunen på kr. 4.310.000.- i 2018 til dette prosjektet, mens i Hattfjelldal har kommunen og bygda brukt egenfinansiering og dugnad for å få fremført fiber.

Ved utgangen av 2020 hadde Villmarksnett tilkoblet 505 privatkunder og 53 bedriftskunder. De fleste kundene er på fiber, men det er også noen som nås via radiolink. Vi har også noen eksterne aktører som leier «mørk» fiber.

I 2019 søkte Hemnes kommune NKOM/fylkeskommunen om delfinansiering av utbygging langs Tustervatnet og her fikk kommunen innvilget kr. 4.115.000.- Oppstart utbygging blir våren 2021.

Kommunen søkte NKOM om delfinansiering av bredbåndsutbygging på Hemnesberget i 2020, hvor det ble innvilget kr. 2.000.000.-, og til Tronesmoen i Korgen hvor det ble avslag. Utbyggingen på Hemnesberget blir avklart i 2021.

Villmarksnett har også presset på Signal bredband for å få utbygd fiber på Finneidfjord. Dette er fullført i 2020. Telenor benytter kommunal fiber for mating til sine sentraler, og de ser på om de også kan bruke kommunal fiber til å mate sine mobilmaster.

INTERNKONTROLL OG LIKESTILLING

Internkontroll

Hemnes kommune benytter Compilo som internkontrollsystem.

I 2020 fikk mange ledere og mellomledere opplæring i bruk av systemet.

I opplæringen inngår både innføring i avviksbehandling og bruk av prosedyreverk.

Systemet er gjort mer tilgjengelig gjennom stasjonære nettbrett for brukere som ikke til daglig jobber med en datamaskin.

Tilgjengeligheten vil bedres også i 2021.

Det er gledelig at systemet nå benyttes for registrering av avvik, og at man systematisk kan jobbe med forbedringer gjennom dette.

Systemet benyttes også som verktøy for kommunens prosedyreverk og arbeidsreglement.

Alle tilsatte i Hemnes kommune har sin egen bruker og det er opprettet leselister for den enkelte.

Slik er det sikret at alle har tilgang på nødvendige prosedyrer og rutiner.

Systemet kan settes opp for en jevnlig oppfølging på dette.

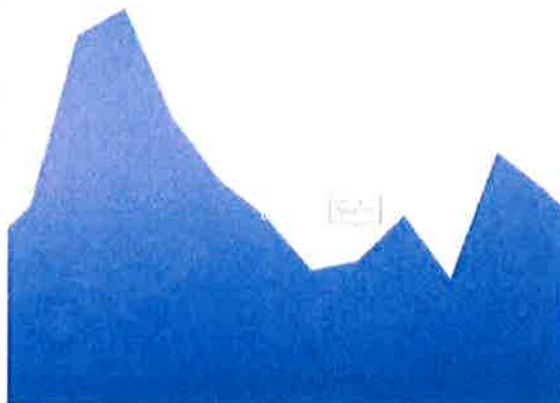
Det er tidlig å si at samtlige enheter har tatt dette i bruk, men jobben fortsetter i 2021 og kontinuerlig.

Likestilling

Det ble ikke iverksatt spesielle likestillingstiltak i kommunen i 2020. Likestillingsperspektivet søkes å bli ivaretatt fortløpende.

Likelønn

Det tilstrebes å ha lik lønn for likt arbeid, dette følges opp ved tilsetninger og lokale lønnsforhandlinger. Det ble ikke registrert noen spesielle avvik på dette området i 2020.

Arbeidsstatistikk for 2020

SKOLENE

Årsmelding enhet skole 2020

Enheden har ansvaret for 5 grunnskoler, Hemnes kulturskole, 4 ungdomsklubber og Hemnes voksenopplæring (HEVO). Finneidfjord skole og Bleikvassli skole er fadelte skoler, det vil si at elever fra flere trinn går i samme gruppe.

Bemanningen

Bemanningen i enheten er redusert med ca.1.3 årsverk i 2020. I august overtok Bente G. Marthinussen som ny rektor ved Bjerka skole og Dag-Roald Djonne tok over som rektor ved Finneidfjord skole.

Spesialundervisning

Inneværende skoleår mottok 8.2% (GSI tall 1.okt.2020) av elevene i Hemnes kommune spesialundervisning.

Sykefraværet i enheten

Sykefraværet i 2020 var på 8.8 %.

Drift

Vi alle vært berørt av Covid-19 i 2020. Alle skolene har hatt tiltak og vært nedstengte (nasjonalt). Skolene har vært operative hele veien med mange former for undervisning. Det har vært en kraftig økning og bratt læringskurve på bruk av digitale verktøy og hjelpemidler. Enheten har laget egne veiledere for å sikre skoledriften. Det er gjort flere valg for å styrke læringen til elevene, men også styrking av skole/hjem kontakten bl.a. med innføring av Visma Appene. Disse «appene» har ikke bare en faglig og utviklende funksjon, men vil også kunne være viktig til å formidle informasjon til foresatte i akutte situasjoner.

Skolene i Hemnes har siden høsten 2019 vært med på satsingen Bry deg! Dette for å styrke kompetansen til de ansatte og bedre læringsmiljøet for elevene våre. Skolene jobber også nå for fullt med implementering av ny læreplan (Fagformyelsen).

Skole	Elevtall	SFO
Bjerka skole	32	11
Bleikvassli skole	33	0
Finneidfjord sk.	39	9
Hemnes s.s.	156	18
Korgen s.s.	213	26
Sum	473	64

Enheter skole	Årsverk 19-20	Årsverk 20-21
Bjerka skole/SFO	8.28	8.28
Bleikvassli sk./SFO	7.56	7.56
Finneidfjord sk./SFO	7.57	7.57
Hemnes s.s./SFO	28.73	28.53
Korgen s.s./SFO	28.76	27.61
Kulturskolen	3.41	3.42
Ungdomsklubber	2.24	2.24
HEVO	2.25	2.25
Skole adm.	1.2	1.2
Sum	90.03	88.67

Bjerka skole

1.-4. skole med 32 elever og 10 ansatte i ulike stillingsstørrelser. Flott jobb av TEK som slutførte den påbegynte dugnaden fra foreldrene med skifte av bordkledning og vinduer Det er også jobbet frem et trivselsfremmende personalrom. Skolen er godt i gang arbeidet med å implementere den nye lærerplanen. Det jobbes målrettet for at skolen skal bli godkjent som Helsefremmende skole.

Bleikvassli Skole

1.-10. skole med 33 elever. Skolen har stort fokus på læring med utgangspunkt i elevenes egne forutsetninger. I dette legger vi vekt på bruk av praktisk tilnærming til teorifagene. Skolen har bl.a. samarbeidet med Kulturskolen og «Bygdalaget».

Vi har også en avtale med Bleikvassli IL om bruk av alpinbakken i undervisningstida. I personalgruppa har vi hatt trykk på «Fagformyelsen» og «Bry deg!».

SKOLENE

Finneidfjord skole

1.-7. skole med 39 elever. Har jobbet med Bry deg! og ny Læreplan. Det legges opp til at elevene skal være aktive så bruk av kroppen og fysisk aktivitet er sentralt i læringsprosessen. En lærer har i skoleåret bygd på kompetansen i matematikk 2., skolen jobber også aktivt med å bedre realfagene.

Hemnes sentralskole

1.-10 skole med 156 elever. Vi har arbeidet med fagfornyelsen gjennom hele skoleåret i tillegg til prosjektet Bry deg! Skolen er også med i et internasjonalt prosjekt, Erasmus +. Dette har ligget noe på vent pga. covid-19.

Høsten 2020 har vi hatt tilsyn fra Statsforvalteren i Nordland noe som er lærerikt og utviklende. Rapporten vil være klar på vårhavåret 2021. Hemnes sentralskole er i stadig endring i takt med tiden og digitale læremidler og metoder tvinger seg frem. Det er med stolthet vi kan se tilbake på den tiden vi tross alt har vært igjennom i forhold til digital undervisning og digital kompetanse.

HEVO (Hemnes voksenopplæring)

Det var 10 elever knyttet til HEVO ved utgangen av 2020. Motto/Visjon: Kompetanse – mangfold – likeverd. HEVO er en arbeidsplass som spenner over et stort mangfold av kulturer, mennesker og språk. Skolen jobber for at elevene skal få best mulig grunnlag for aktiv deltagelse i samfunnet, både når det gjelder utdanning, arbeidsliv og fritid. Siden antall deltakere har gått ned også siste år er antallet ansatte redusert til 2 lærerstillinger og det meste av de administrasjonsoppgavene er overført til Hemnes sentralskole.

Korgen sentralskole

Tilpasninger til Koronasituasjonen har tatt mye oppmerksomhet, men samtidig har det kommet veldig mye lærdom ut av det.

Innføring av nye læreplaner har gitt oss utfordringer og innsikt som vil styrke og utvikle skolen videre. Læringsmiljøprosjektet «Bry deg» har også hatt et stort fokus og vi er nå på vei til å legge om en del rutiner som vi mener skal bedte læringsmiljøet ved skolen.

Entreprenørskap og skaperglede har hatt fokus i arbeidslivsfag og valgfag på ungdomstrinnet Tidlig innsats har hatt fokus på småtrinnet mens på mellomtrinnet har de jobbet mye med trivsel og læring. Korgen sentralskole takker for et utfordrende, men lærerikt år.

Hemnes kulturskole 2020

«Kulturskole for alle». Hemnes kulturskole har tilbud for alle, fra små barn til voksne og eldre. Noen utfordringer har Covid.19 gitt oss, mere har blitt digitalt. Det undervises på alle 5 tettsteder.

Det har i 2020 vært tilbud på treblås, messing, sang, piano, band og bandinstrumenter, barnekor, musikk for førskolebarn, tilrettelagt undervisning, barnekor og kunst. Vi samarbeider også med prosjekt i skolen, barnehage og i omsorgstjenesten.

Kulturskolen er meget aktiv i Hemnes og opptrer på mange arenaer. Kulturskolens utfordring er fortsatt å skaffe permanente øvings- og undervisningslokaler.

Ungdomsklubbene

Har blitt mere digitale og gått fra å bruke mynt og sedler til å bli å bruke kortterminaler. Vi håper også å få på plass Vippsløsning i løpet av 2021. Ellers har det vært mindre aktivitet enn vanlig i 2020 pga Covid-19. Etter nedtegningen 12.mars kom vi bare forsiktig i gang i høst med kohortvise åpningstider og klubbkvelder. Det har ikke vært arrangert fellesarrangement, konserter og fellesmøter i ungdomsklubbene etter nedstengingen 12.mars.

BARNEHAGENE

Enhet barnehage

Enhet barnehage har ansvar for 6 kommunale barnehager, og tilsynsmyndighet for 1 privat barnehage. Det var ved utgangen av 2020 til sammen 220 barn i barnehagene.

Enheten har også kommunal logoped, spesialpedagoger og merkantil ressurs tilknyttet enheten.

COS – Circle Of Security

Året med gjennomføring av COS-veiledning, har vært utfordrende. Som følge av Covid-19 har det vært mange pauser underveis i gjennomføringen. Det har vært avholdt langt færre kurs enn planlagt pga. restriksjonene. Men COS-veilederne erfarer at COS er et viktig verktøy i samarbeid med andre instanser, som også benytter COS i foreldreveiledningen, eks. BUP. Dette er viktig, da vil faginstansene rundt en familie som sliter, bruke samme verktøy, og det arbeides helhetlig.

Det ble i 2020 gjennomført COS-kurs i alle kommunale barnehager.

Det er til sammen 67 ulike familier i kommunen som har deltatt på COS kurs. I de fleste tilfeller har både mor og far deltatt. Disse familiene har til sammen 102 barn under 18 år tilhørende hos seg. Videre har disse familiene 65 barn over 18 år til sammen.

All personal i Korgen fysak barnehage, Bjerka barnehage, Hemnes barnehage og Sørfjellet gårds- og friluftsbarnhage har gjennomført COS-kurs. Dette personalet har til sammen 27 barn til sammen. Ved Finneidfjord barnehage og Tømmerheia naturbarnehage, ble COS-kurs for de ansatte startet opp i 2020, og vil bli fullført i 2021. Det er også gjennomført COS-kurs for faste vikarer som er mye brukt i barnehagene.

Plastmønstre, av resirkulert plast fra NCP, Hemnes barnehage

Covid-19-pandemi

Den 13. mars ble alle barnehagene stengt som følge av Covid-19 pandemien, etter vedtak i Regjeringen. Dette førte også til stengte barnehager i kommunen, i perioden frem til 21. april.

Den 22. april ble barnehagene i kommunen gjenåpnet, med en begrenset åpningstid. Driften var regulert i kohorter med 3 eller 6 barn pr. voksen, alt etter barnas alder. Disse kohortene var selvstendige enheter, uten samarbeid med andre kohorter. Dette førte til behov for økt areal i enkelte av barnehagene.

Hemnes barnehage løste dette ved å leie lokaler i et nabohus, samt en køte.

Korgen fysak barnehage leide skihuset i Vesterli, hvor alle 5 åringene hadde oppmøtebase/utebase.

I flere av de andre barnehagene ble køer i barnehagens uteområde tatt i bruk som lokasjon, hvor barna hadde oppmøtested.

Etter hvert i pandemien, så ble åpningstiden utvidet, tilsvarende normal åpningstid. Dette da mange foreldre pendlet til nabokommunene på jobb.

En stor utfordring barnehagene erfarte under pandemien, var å ha nok ansatte på jobb til enhver tid.

Det var økt behov for personal til å gjennomføre smittevern-tiltak, eks. renhold, noe som førte til behov for ekstra ansatte i perioder.

Ved utgangen av 2020, var det fortsatt ingen smittede i barnehagene i kommunen, verken barn eller ansatte.

Korgen fysak barnehage

Opplæringsdag av nytilsatte – faste vikarer:

Enhet barnehage gjennomførte 01.10.20. en opplæringsdag for nytilsatte og faste vikarer. Tema som ble gjennomgått denne dagen var TRAS, COS-veiledning, Være sammen og Leselyst i Hemnes. Det var 10 ansatte som deltok.

BARNEHAGENE

Kongen fysak barnehage

Sørfjellet gårds- og friluftsbarnehage:

Stamina Helse gjennomførte i 2018 en vurdering av barnehagens fysiske arbeidsmiljø.

En del av personalets areal, som pauserom, og arbeidsplasser, var blitt innlemmet i leke- og oppholdsareal, fordi barnehagen har hatt en økning i barnegruppa. Dette ble avvik på i rapporten, da personalets fysiske arbeidsmiljø var ikke i tråd med arbeidsmiljølovens krav.

Det ble i 2019 startet et arbeid med å bygge til en personalavdeling til barnehagen, som inneholdt kontor, arbeidsrom, pauserom og garderobe/bad. I tillegg ble det gjort noen endringer i rominndelingen i barnehagen. Dette arbeidet ble ferdig i januar 2020.

I tillegg fikk barnehagen nytt tak i 2020 som følge av vannskader, og barnehagen ble malt i ny farge utvendig.

Utbygging av personalavdeling Sørfjellet gårds- og friluftsbarnehage

Logopedtjenesten:

I 2020 arbeidet den kommunale logopeden direkte med 10 barn i barnehage, og hadde videre utredning/veiledning på 19 barn. I forhold til elever i skolen, jobbet logopeden direkte med 20 elever, og hadde utredning/veiledning på 21 elever. Når det gjelder voksne, så hadde logopeden faste avtaler og direkte jobbing i forhold til 6 voksne brukere.

I tillegg så hadde den kommunale logopeden ansvar for begynnernettverk for småskoletrinnet, i samarbeid med DEKOM. Logopeden har deltatt på FMU-møter, TPO-møter, overgangsmøter og logopedmøter. Mange av disse møtene ble avholdt digitalt.

Logopeden ble også med i BTI-prosjektgruppen i kommunen, noe som videreføres i 2021.

Spåkelek, gruppeaktivitet, Kongen fysak barnehage

Spesialpedagog:

Våren 2020 har spesialpedagog jobbet direkte mot 32 barn fordelt på alle barnehagene i kommunen, inkludert den private barnehage. Av disse hadde 13 sakkyndig vurdering, hjemlet i barnehageloven.

Høsten 2020 har spesialpedagog jobbet direkte mot 36 barn fordelt på alle barnehagene.

Som følge av Covid-19 pandemien, ble organiseringen i perioder begrenset til å gjelde en barnehage pr dag.

Skogstun, Kongen fysak barnehage

Digital satsning i enhet barnehage:

I 2020 tok barnehagene i bruk et nytt barnehageadministrativt system, kalt Visma flyt barnehage. I dette digitale «skybaserte» system behandles søknader om barnehageplass, oppsigelser, endringer og administrasjon av barnehageplasser.

Foresatt-portalen er en digital plattform og en del av Visma flyt barnehage, hvor foreldrene har all

BARNEHAGENE

informasjon om sitt/sine barn. I tillegg til foresatt-portalen, er det tatt i bruk en mobilapp. Appen gjør at foreldrene kan effektivt kommunisere med barnehagen, samt å følge med på barnas hverdag i barnehagen. Med barnehage-appen kan foreldrene enkelt motta og sende meldinger med barnehagen, registrere hvilke dager barnet ikke skal være i barnehagen, motta dagbok som forteller om barnets små og store opplevelser i barnehagen, i form av tekst og bildedeling, gi eller avslå samtykker. For foreldre og barnehagen kan det i noen tilfeller haste å fortelle hverandre noe, og da er appen en perfekt kommunikasjonsplattform. I foresattportalen kan foreldre søke om barnehageplass, søke om endring av plass, si opp barnehageplass osv.

Bjerka barnehage – bukkene bruse

TEKNISKE TJENESTER

Plan- og bygningsloven – Byggesaker:

Registrert/mottatt 111 saker (6 stk. under behandling), ingen nye boliger.

Dispensasjonssaker: 5 fritidsboliger – kommuneplanens arealdel, 1 boliger – reguleringsplan/kommunedelplan.

Delingssaker: Registrert/mottatt 36 saker (5 stk. under behandling). **Jordloven:** Deling: 3 delingssaker på landbruksareal.

Forurensningsloven – miljøsaker:

Registrert/mottatt 15 saker (3 stk. under behandling).

Matrikkelloven – adressesaker:

Behandlet 6 saker (ferdig adressert og matrikkelført som offisiell veiadresse). Under behandling 2 saker. **Tomtetildelingssaker:** Tildelt 1 tomter (Bjerkalia).

Eiendomsregistrering –

Matrikkelloven/Seksjoneringsloven: Det ble gjennomført 33 oppmålingsforretninger i marka. 7 eiendommer ble registrert på grunnlag av kontorforretninger. 8 eiendommer ble registrert uten fullført oppmålingsforretning. Totalt ble det registrert 41 nye eiendommer i matrikkelen i 2020, dette inklusive innløste festetomter. Det ble opprettet to nye seksjonssameier i eksisterende boligbygg.

Forvaltning, drift og vedlikehold av geodata:

Kommunen er oppdateringsansvarlig for seks kartdatasett som i fellesskap eies av partene i det såkalte GEOVEKST-samarbeidet. Kommunen leverte oppdaterte data til Kartverket innen fristen 1. mai, for årlig oppdatering av de sentrale kartdatabaser.

Boligkontor:

Det er vedtatt en prøveordning for kommunalt boligtilskudd for førstegangsetablerere i Hemnes kommune. Tilskuddet kan gis til privatpersoner som ønsker å bosette seg i Hemnes kommune, og som bygger eller kjøper selveid boenhet. Boenheten må brukes som helårsbolig. Tilskuddet er på 10 % av kjøpesum inntil kr. 200 000,- og gjelder for nye tilflyttere og for førstegangsetablerere i Hemnes kommune. Boligtilskuddet gjelder ved tinglyst eierskifte der hvor tidligere eier ikke er deleier. Det er behandlet 52 søknader, 34 er ferdig utbetalt, 7 fikk avslag da de har eid bolig i Hemnes kommune fra før, 2 trakk saken, 1 manglet finansiering og 8 har ikke overtatt/kjøpt enda. Det er i 2020 utbetalt og forhåndsgodkjent boligtilskudd for kr. 6 748 000,-. Det er innflyttet

22 personer fra Rana, 11 fra Vefsn, 1 fra Brønnøy, 1 fra Alstahaug og 1 fra Bekkestua. 33 personer fra Hemnes kommune har flyttet i eid bolig for første gang. For hver sak er det tinglyst urådighetserklæring på eiendommene som sikrer at Hemnes kommune blir kontaktet ved eventuelt salg av bolig med boligtilskudd.

Startlån: Vi har mottatt 28 søknader om startlån/tilskudd, hvorav 14 ble gjort vedtak på, en er under behandling, og 13 ble avsluttet pga. manglende dokumentasjon/trukket av søker osv. Av sakene med vedtak på, ble 6 avslått, 5 startlån er utbetalt på til sammen kr. 8.821.434,-, 2 forhåndsgodkjenninger er ikke utbetalt (til sammen kr. 2.900.000,-) og 1 tilskudd innvilget og utbetalt med kr. 13.393,-.

Renhold: Renholdsavdelingen har jobbet med å opparbeide et godt samarbeid mellom hjemmehjelp og miljøservicearbeiderne, der vi vikarierer for hverandre.

Landbruk- og utmarksnæringer: 73 foretak som søkte produksjonstilskudd, 71 enkeltprodusenter og 2 samdrifter. **Gitt tilskudd:** Produksjonstilskudd: kr. 29 539 509,-

Avløsertilskudd: kr. 3 590 228,- Kommunalt tilskudd, Robust Landbruk med støtte til plastinnsamling, nydyrking, mindre tiltak i fjøs og landbruksutdanning med kr. 200 000,-. Tilskudd til drenering med tilsagn på kr. 266 800,- på 9 søknader. Tilskudd til spesielle tiltak i jordbrukets kulturlandskap ble tildelt kr. 737 500,- til 17 ulike prosjekter. **Andre kultur og kulturlandskapstiltak, biologisk mangfold** (Miljødirektoratet): Det ble gitt støtte til skjøtsel på 3 eiendommer. Det ble mottatt støtte fra **Norsk Kulturminnefond** til 1 prosjekt og 1 prosjekt fra **Norsk Kulturarv**. Reinforsmoen fikk Fortidsminneforeningens bevaringspris for 2020. **Lov/og arealforvaltning:** Det ble behandlet 5 saker om fradeling av arealer på landbrukseiendommer (jordlovens § 12). Det ble ikke søkt om fradeling etter jordlovens § 9, (Omdisponering av dyrket og dyrkbar jord). Det ble gitt tillatelse til nydyrking på 89 daa med hjemmel i Forskrift om nydyrking. Vi mottok 7 søknader, hvorav 6 søknader helt eller delvis ble innvilget. Det er behandlet 7 saker etter konsesjonslovens §§ 1 og 9, 6 av disse gjelder bruk med boplikt 1 var konsesjon på ubebygget areal til tilleggsjord. **Skogbruk:** I fjoråret ble det avvirket 17 600 m³ til en bruttovertdi på 55,6

TEKNISKE TJENESTER

millioner kr. Det er tilplantet et areal på 448 daa, og det er satt ut 60 700 planter. Det ble dessverre ikke registrert ungsogspleie i 2020. Skogsveibygging: I fjoråret ble det gitt byggetillatelse til 3 veianlegg og bevilget tilskudd til 1 anlegg på 2000 meter i veiklasse 7. Det ble ikke ferdigstilt skogsveier.

Brannvern – forebyggende: Det er i dag totalt ca. 3000 skorsteiner og ildsteder i kommunen, ca. 2000 helårs og 1000 fritidsboliger. Det er i dag behovsprøvd feiing og tilsyn, noe som gjennomføres av feiersvenn og lærling. Det er i 2020 gjennomført 1326 feiinger og 374 tilsyn på skorstein og ildsteder.

Pr. 31.12.20 er det registrert 54 særskilte brannobjekter etter § 13 i brann- og eksplosjonsvernloven, samt 6 anlegg registrert etter forskrift om håndtering av farlig stoff.

Brannvern – beredskap: Beredskapsnivået i brannvesenet har vært det samme som forrige år med helkontinuerlig overordnet vakt og mannskapsvakter i høytidshelger og vanlige helger i sommerferien. Det har totalt vært 71 registrerte hendelser i brannvesenets innsatsområde.

Brannvern - samarbeid mellom kommuner: Vi har gjensidig bistandsavtaler med Rana, Vefsn, Leirfjord og Hattfjelldal kommune. I tillegg har vi utvidet samarbeidsavtale med Hattfjelldal, som innebærer at Hemnes kommune har administrativt ansvar for brannvern i Hattfjelldal.

Trafikksikkerhet: Ny parkeringsplass tilknytning til skianlegget i Bleikvasslia er gjennomført som et samarbeid mellom Bleikvassli Idrettslag og Hemnes kommune, med tilskudd fra Nordland fylkeskommune.

Gatelys: Drift av ca. 1050 gatelyspunkt 0,7 mill.

Investering gatelys: utskifting av gamle gatelysanlegg med kvikksølvperer (HQL) for kr. 274 000,-.

Kommunale veier: Vintersesongen 2019/2020 var utfordrende og førte til unormalt store utgifter på vintervedlikeholdet. Totalt regnskap for drift og vedlikehold av 108 km kommunal vei: 9,5 mill. **Investeringer kommunale veier:** I 2020 ble det utført anlegg for forsterking og

omlegging av kommunale veier for totalt 2,3 mill. (Kyllingmoveien, Rognveien, Lerkeveien og fortau Tømmerbakkmoen i Korgen. Haugabakken på Finneidfjord og Idrettsveien på Hemnesberget.)

Parker og kirkegårder: Totalt regnskap på drift av kirkegårder, parker og grøntarealer, 1,4 mill. **Investering kirkegårder:** Anlegget med heving av Korgen nedre kirkegård ble ferdigstilt i 2020, totalt 4,2 mill.

Vann og avløp Investering: Idrettsvegen Hemnesberget. Total renovering av ledningsanlegget. Lengde ca. 700 m. Ferdigstilles i løpet av vår/ sommer 2021. Langbakken. Ferdigstillelse av ca. 200 m med vann/avløp trasé. Oppstart renovering av vannkum i Storhaugvegen Finneidfjord. Prosjektet avsluttes vinter 2021. Renovering Rønningvegen. Fjerning av gammel slamavskiller. Avsluttes vinter 2021. Utforming av ny hovedplan for Vann. Ferdigstilt desember 2020 og legges ut til høring i 2021. Driftsplan Valla mottaksanlegg. Slamlaguner med ranking. Lagunene tar imot slam fra kommunens innbyggere. Kommunen mottok pålegg fra statsforvalteren om ny driftsplan. Arbeidet startet opp i november 2020 og skal være ferdigstilt i 2021. Ombygging fra gammelt avløpsrenseanlegg til pumpestasjon. I forbindelse med etablering av nytt renseanlegg på Hemnesberget ble det gamle anlegget bygd om til å være renseanlegg til pumpestasjon. Ombyggingen ble ferdigstilt september 2020.

HELSE OG VELFERD

Helse og velferd

Helse og velferd har ansvaret for legetjenester, rus- og psykiatritjenesten, NAV, barneverntjenesten, helsestasjon, jordmor og skolehelsetjenesten, fysio – og ergoterapi, Frisklivsentralen, koordinerende enhet for barn og unge og koordinering av psykososialt kriseteam.

Covid – 19

Fra mars 2020 har driften i helse og velferd i stor grad vært preget av covid-19 pandemien. Blant annet har vi etablert helsetjenester, som covid-19 testsenter og luftveisklinikk for kommunens innbyggere i samarbeid med Rana kommune. Tjenestene for barn og familier har hatt utfordringer med å gi et tilfredsstillende tilbud til målgruppen, da de ikke på en god nok måte har greid å nyttiggjøre seg hjelp via digitale verktøy.

Digitalisering i helse og velferd

NAV har utviklet tilgjengelighet for kontakt fra publikum og bedre utnyttelse av befolkningens rettigheter gjennom flere og bedre elektroniske løsninger. Som følge av covid-19 fikk kommunen tilbud om å knytte seg til digital søknad om sosialhjelp (Digisos). Gjennom NAV sentralt fikk innbyggerne tilgang til en ny funksjon som gjorde at de kunne kommunisere digitalt med NAV kontaktsenter. ("Skriv til oss") I helsetjenesten fikk fastlegene tilgang til å gi pasienten videkonsultasjon (Conferere) for å opprettholde tilgjengeligheten i perioder med strenge smitteverntiltak.

Tjenestene for barn, unge og familier

I 2020 ble det født 39 barn i Hemnes kommune. Kapasiteten i helsestasjonstilbudet har vært noe redusert som følge av langtidssykefravær og covid-19. Dette har blant annet medført at 2-årskonroller har vært utført av kun lege og gruppetilbud som småbarngruppe ikke har latt seg gjennomføre. Tjenesten har prioritert å utføre helsekontroller i tråd med sentrale retningslinjer og gitt individuelle tilbud istedenfor gruppetilbud. I de periodene skolene ble holdt stengt tilbudte skolehelsetjenesten kontakt med elevene ved hjelp av telefon og Teams. I mai kom koordinerende enhet for barn og unge på plass igjen og året har blitt brukt til å kartlegge behovet for helse – og omsorgstjenester for barn og unge i Hemnes. Vi

fikk rekruttert kommunepsykolog som var på plass i august og som har hatt hovedtyngden av sin stilling innrettet mot barn og unge.

Kommunepsykologen og koordinerende enhet har arbeidet med strategier rundt vold i nære relasjoner og har deltatt inn i prosjekt "Go oppvekst" i samarbeid med enhet skole og enhet barnehage.

Barnevernet fikk 93 nye meldinger i 2020. Ved utgangen av året arbeidet tjenesten med 65 aktive saker. Høsten medførte flere store og komplekse saker som ga økte utgifter og stor arbeidsbelastning for

tjenesten. Barneverntjenesten har siden våren 2018 og ut 2020 deltatt i et veiledningsprosjekt i regi av Bufdir. Resultatet av dette prosjektet er at barnevernet har i liten grad fristrudd, har en stabil bemanning og har jobbet med samarbeid knyttet til samarbeidspartnere. Statsforvalteren finansierer et årsverk i barnevernet, og denne ordningen vil vare ut 2022.

Frisklivsentralen opprettet et nytt tilbud rettet mot barn og unge, Friskliv ung. Det ble etablert en treningsgruppe i Finneidfjord og en gruppe i Korgen.

Helsetjenestene

Frisklivsentralen har i 2020 vært preget av covid-19. Fra 12. mars til ut mai var tilbudet nedstengt etter en høy aktivitet i januar og februar. Frisklivsentralen har forsøkt å gi så mange som mulig et individuelt/digitalt tilbud gjennom året. Totalt ble det gjennomført 383 konsultasjoner.

De kommunale fysioterapeutene har forsøkt å tilpasse seg situasjonen med covid-19. Den ene har jobbet kun på sykehjem, mens den andre har vært knyttet til behandling i hjemmet og ved helsestasjon. Fysioterapeuten som jobber med barn, har gitt tjenester til 133 barn. Ergoterapeuten har kontakt med 161 forskjellige

HELSE OG VELFERD

brukere, der flest antall har bevegelseshemminger. I løpet av året valgte tre av fastlegene og si opp jobben sin. Vi lyste ut stillingene og fikk rekruttert to av tre stillinger ved første gangs utlysning. De nye legene starter sin praksis i 2021. Vi økte i perioder stillingsressursen til kommuneoverlegen fra 10 % opptil 50 % for å møte utfordringene covid-19 ga oss. Tjenesten har etablert smittesporingsteam som skal sørge for en rask sporing av smitte ved eventuelle smitteutbrudd. De ansatte som ble satt til denne oppgaven er koordinerende enhet for barn og unge, fysioterapeut og en helsesekretær.

Helsetjenesten innledet diabetes samarbeidsprosjekt med Helgelandssykehuset. Målet med prosjektet er å gi tilbud om diabetesoppfølging lokalt i kommunen istedenfor på sykehuset.

Rus og psykiatritjenesten fikk tilskudd fra Statsforvalteren for å gjennomføre et forprosjekt med mål om å knytte seg til FACT – Nord Helgeland. FACT er et fleksibelt oppsøkende behandlingsteam for personer med alvorlige psykiske og/eller ruslidelser, og er sammensatt av ansatte hos spesialisthelsetjenesten og kommunen.

NAV

NAV Hemnes har hatt vesentlig lavere aktivitet i 2020 enn årene før. Dette skyldes hovedsakelig covid-19. Alle tiltak har vært stengt i lengere perioder, og vi opprettet elektronisk veiledning i flere tiltak. Tiltakene har derfor tatt lengere tid, og flere tiltak ble avbrutt. Koronarelaterte utbetalinger av sosialhjelp: kr 175.576,- Hemnes kommune vedtok å holde barnetrygden utenfor inntekt for økonomisk sosialhjelp, gjeldende fra januar 2020. Dette har ført til en økning i utbetalinger til sosialhjelp på kr 383.572,-. Vi regner med en økning av dette beløpet i årene som kommer, når aktiviteten øker etter pandemien.

Det har vært vanskeligere for unge å komme inn i arbeidslivet i 2020 enn i årene før, på grunn av mange permitteringer.

Antall brukere:

2020	U/ 30 år	Familier	Total
Januar	42	37	104
Desember	31	25	82

OMSORG

Omsorgstjenesten

Enheten har 166,61 årsverk ved utgangen av 2020. Andelen ansatte med formell fagkompetanse er økende. Allikevel ser enheten store utfordringer når det gjelder rekruttering av fagkompetanse. Det knyttes stor bekymring til dette med tanke på andelen eldre som vil ha behov for helse- og omsorgstjenester de kommende 20 år.

Leve hele livet

Stortingsmelding 15 - «Leve hele livet» er en kvalitetsreform for eldre, og handler om det som er viktigst for mennesker, nemlig fellesskap, god mat, aktivitet og helsehjelp. Mestring, forutsigbarhet og kontinuitet er tema som går igjen, - det handler om å leve til vi dør!

Bakgrunnen for reformen er den demografiske utviklingen i kommunene, og kan godt sies å være en gedigen omstillingsreform. Hvis kommunene skal kunne levere tjenester – spesielt omsorgstjenester – til den eldste delen av befolkningen, må det jobbes annerledes.

I 2020 forsinket pandemien mye av arbeidet med reformen. Status i arbeidet er beskrevet i et eget kapittel i årsmeldingen.

Digital gultjeneste på Korgen omsorgssenter

Covid-19-pandemi

Pandemien har hatt stor innvirkning på hverdagen både for ansatte og ikke minst for pasienter og brukere i 2020. Det vanskeligste for alle beboere på senteret har nok vært periodene der senteret har vært stengt for besøkende. Mange har savnet familie og venner. Sosiale aktiviteter på sentrene har også vært redusert, det samme gjelder tilbudet til hjemmeboende i perioder, spesielt dagtilbudet.

Tjenesten har hver eneste dag hatt fokus på å ivareta gode smitteverntiltak for å beskytte beboerne og pasientene som er de mest sårbare innbyggerne i kommunen.

Her ruksinens Sunnild Andersen på Korgen omsorgssenter, som den første som blir ruksinert i Hennnes kommune.

Heltid for fremtiden

Arbeidet med å etablere en heltidskultur har tatt et godt steg videre.

- For pasienten betyr dette bedre kontinuitet og forutsigbarhet, færre ansatte å forholde seg til, og bedre kvalitet på tjenestene.
- For ansatte betyr dette en jobb å leve av og en forutsigbar hverdag.
- For arbeidsgiver betyr dette bedre ressursutnyttelse og økt tilgang på kvalifisert personell.

Dette er et helt nødvendig arbeid for å løse samfunnsoppdraget de kommende 20 årene, med stadig flere eldre og færre i arbeidsfør alder.

Resultater så langt:

Omsorgstjenesten samlet	2017	2020
Gjennomsnittlig stillingsstørrelse (%)	57	78
antall 100%-stillinger	47	81
antall stillinger <50%	101	37
antall ansatte med økt stilling		85
antall stillingshjemler/ansatte	275	215*

*i tillegg ca.15-20 rekrutteringsstillinger

Eksempel fra Miljøtjenesten, avd. Villmoneset bofellesskap:

Etter initiativ fra de ansatte i bofellesskapet, prøver de nå ut en ny turnus med langvakter hver dag. Plassstillingsvalgte for Fagforbundet satte seg i førersetet for prosessen sammen med leder. Endringen betyr ikke at alle jobber bare langvakter. Den enkelte ansatte har fått si noe om hvor mange langvakter de ønsker, men

OMSORG

alle jobber noen langvakter. Ved sykefravær vurderes det om det skal leies inn hele langvakten eller ordinær vakt, alt etter behov eller hva vikaren ønsker.

Bakgrunnen for endringen er at både ansatte og beboere har gitt tilbakemelding på at langvakter passer veldig godt for driften og aktiviteten i dette bofellesskapet, og de ansatte trives godt med å jobbe slik.

Her er noen konsekvenser:

- Helstillinger jobber 3 uker og har en uke fri
- Unngår overlappinger, mer tid til brukerne
- Færre å forholde seg til for brukeren, bedre kontinuitet og forutsigbarhet
- Ingen jobber uønsket deltid, alle har den stillingsstørrelsen de ønsker (med unntak av de som jobber i rekrutteringsstillinger)

Velferdsteknologi og digitalisering.

Omsorgstjenesten har hatt samarbeidet med Grane, Haukfjelldal og Vefsn om prosjekt velferdsteknologi. Prosjektet ble avsluttet i desember 2020. Formålet med prosjektet var å planlegge, implementere og ta i bruk velferdsteknologiske løsninger. Omsorgstjenesten i Hemnes har hatt god nytte av samarbeidet, og sett i etterkant har det blitt vanskelig å stå alene i disse prosessene. Selv om prosjektperioden er over, vil samarbeidet mellom kommunene fortsette.

Som en konsekvens av besøkskontroll under pandemien, ble det kjøpt inn nettbrett til bruk for kommunikasjon mellom beboere på omsorgssentrene og pårørende. Dette fungerte bedre enn forventet, og ble en trøst for mange i denne vanskelige tiden.

Tullemor deler en god latter med sin sønn Tore – via nettbrett. Tullemor gikk bort julen 2020.

Det er inngått leasingavtale av 4 elektroniske medisindispensere – eller roboter om du vil. I tillegg er det tatt i bruk elektroniske dørlåser på en

sykehjemsavdeling. Pasientene har nå mulighet til å velge om andre medpasienter skal kunne gå inn på deres rom. Hvis det viser seg at de elektroniske dørlåsene fungerer godt, vil det jobbes for å få dette på plass på de øvrige avdelingene.

Etter at omsorgstjenesten gikk til anskaffelse av digitale trygghetsalarmer, har pågangen vært stor. I utgangen av 2019 hadde Omsorgstjenesten 53 trygghetsalarmer, og i 2020 er det kjøpt inn 26 nye alarmer. Totalt er det nå 79 hjemmeboende som har trygghetsalarm.

MMB - musikkbasert miljøbehandling

MMB en aktivitet som barneavlastningen benytter seg av til glede for store og små. Også på omsorgssentrene har det vært aktivitet på dette området. Kulturskolen har i samarbeid med omsorgssentrene hatt tilpassede aktiviteter både felles og for mindre grupperinger.

Renovering av Gammelstua på Hemnesberget

I februar 2020 ble det oppstart på en nødvendig oppgradering av Gammelstua, sykehjemsavdeling på Hemnesberget omsorgssenter. Som på bestilling sto en avdeling med 8 leiligheter ledig, slik at driften av Gammelstua kunne flyttes dit mens renoveringen pågikk. Boligavdelingen hadde bare åtte pasientrom og sykehjemsavdelingen hadde ti pasienter, slik at fire måtte dele rom i denne perioden. Noc fungerte bra, men det har også vært utfordrende. Personalet har hatt ulike utfordringer der takheisene nok har vært det største savnet. Pandemien førte til mange forsinkelser, spesielt på vareleveranser, slik at prosessen har tatt lenger tid enn planlagt. Resultatet blir veldig bra, og både pasienter og ansatte ser fram til å flytte tilbake. Avdelingen ferdigstilles tidlig i 2021.

Ressursgruppe for lindrende behandling

Pandemien har preget aktiviteten i gruppen. Digital opplæringspakke i lindrende behandling ble fullført i 2020, åtte helsefagarbeidere fullførte undervisningsopplegget. Ressursgruppa søkte Statsforvalteren om midler til innføring av Palliativ plan, og fikk tildelt 90000 kr. Dette arbeidet er godt i gang. Ressursgruppa jobber for og med mennesker med uhelbredelig sykdom. Det er et mål lokalt og nasjonalt, at de som ønsker det skal ha muligheten til å dø hjemme eller å få være hjemme så lenge de ønsker. Dette har latt seg gjøre også i 2020. Avgjørende har vært et tett samarbeid med pårørende og ulike faginstanser som hjemmesykepleie, ergoterapeut, fysioterapeut og leger.

Hukommelsesteamet

Hukommelsesteamets aktivitet ble preget av covid-19-pandemien. Det ble ikke arrangert pårørendeskole for pårørende til personer med demens.

Hukommelsesteamet jobbet allikevel med utredninger i samarbeid med fastlegene, hjemmebesøk, kartlegging og veiledning.

OMSORG

Kapasitet og tall

Omsorgstjenesten bruker lite ressurser på døgnbøter for utskrivningsklare pasienter i sykehus (å 5036,-)

Antall	2020	2019	2018	2017	2016
døgn	2	2	3	30	78

Liggedøgn i sykehjem

	Liggedøgn sykehjemmene i Hemnes				
	Avl.	Korttid	Langtid	Sum	%
2012	235	981	17 711	18 443	100,8 %
2013	33	1 049	16 656	17 738	97,2 %
2014	84	1 400	16 371	17 855	97,8 %
2015	159	1 793	16 502	18 454	101,1 %
2016	77	2 029	16 470	18 576	101,5 %
2017	178	1 522	16 391	18 091	99,1 %
2018	270	1 730	17 385	19 385	106,2 %
2019	263	1 468	16 171	17 902	98,1 %
2020	202	2 404	15 288	17 894	94,0 %

Fra 01.01.20 økte antallet plasser fra 50 til 52. Økningen var korttidsplasser. Siste månedene i 2020 var det stort trykk på sykehjemsplasser, både kort- og langtidsopphold. Allikevel fikk alle et tilbud fortløpende. Alle som søkte avlastning fikk det til ønsket tidspunkt. I et par tilfeller fikk søker tilbud i hjemmet som et alternativ.

Gjennom store deler av året var det ventelister på bemannet bolig. Dette har nok sammenheng med at en boligavdeling på Hemnesberget ikke har vært i bruk i de siste tre årene. Avdelingen åpnes igjen i 2021.

Ressurskrevende brukere

Antall	2020	2019	2018	2017	2016
brukere	9	9	10	12	11

Omsorgstjenesten har 9 ressurskrevende brukere som utløser tilskudd fra staten. Innslagspunktet er 1,430 mill. Kommunen får refundert 80% av lønnsutgifter over innslagspunktet. I tillegg har tjenesten ressurskrevende brukere over 67 år, som ikke utløser tilskudd.

Miljøtjenesten

I Miljøtjenesten er en bolig med heldøgns tjenester ledig ved årsskiftet. Tre barn hadde vedtak om institusjonsavlastning, og 4 barn har avlastning i private hjem. Kommunen rapporterer 22 brukere med enkeltvedtak og PU-diagnose, som danner grunnlaget for et rammetilskudd på kr 744 000 pr. person.

2020 var preget av pandemi og skapte noen utfordringer for driften av tilbudet. Pandemiens tiltak har ikke vært veldig inngripende for beboerne i miljøtjenesten, men flere arrangement har vært avlyst. Like før pandemien brøt ut, fikk to beboere med ledsagere tilbud fra Mental Helse om å være med på ferietur til Gran Canaria. Opphold og reise ble betalt av Mental Helse. Ferieturen var meget vellykket og snakkes fremdeles om.

Kardine koser seg på sommerfest i Svartebukta.

Tjenesten har etablert gode smitterutiner, og har hatt fokus på et helhetlig tilbud til beboerne så langt som mulig. Blant annet så ble det arrangert sommerfest i Svartebukta. Aktiviteter som VAKU, SAKU og polarleker ble ikke arrangert.

Det ble ikke arrangert feriereiser ut av distriktet, men turer i nærmiljøet har vært benyttet flittig. Både bær og soppturer er populært. Flere av beboerne har jobb på HASVO og har i pandemiperioden tidvis hatt redusert jobbtilbud. De ansatte i boligene har vært løsningsorienterte, og har i samarbeid med beboerne iverksatt aktiviteter slik at alle har hatt tilbud, individuelt eller i grupper.

Beboere i Prestegårdslagen bofellesskap tok ansvar og ryddet Dalarfjæra. Tusen takk til de!

ÅRSVERK

31.12.2019	438,45
Nye behov, innenfor egen ramme	1
Interne overføringer	
Nye behov	2
Reelt nedtak	-4,68
31.12.2020	436,77
Netto endring	-1,68
Prosjektfinansiert/tilskudd	5

De siste årene har det vært et betydelig nedtak av årsverk i Hemnes kommune.

I 2019 var det for eksempel et reelt nedtak på hele 16,81 årsverk.

I 2020 – se tabell overfor – er det reelle nedtaket på 4,68 årsverk. Netto endring var imidlertid på minus 1,68 årsverk.

Det er kommet til 5 prosjektfinansierte årsverk i 2020.

Etter flere år med store nedtak, så ble 2020 et år med en form for konsolidering.

Flere år med nedtak er krevende for enhver organisasjon.

Det påvirker tjenestene, det påvirker den enkelte arbeidsplass og det påvirker den enkelte medarbeider.

I 2020 ble det tilsatt en ny medarbeider – prosessleder omstilling (prosjekt).

Selv om de siste årene har medført en betydelig nedbemanning, så er det fortsatt et stort behov for omstilling i organisasjonen/tjenestene.

Prosesslederen skal bistå enhetene i arbeidet med å tilpasse drift/produksjon og inntekter.

SYKEFRAVÆR

Nærvær / sykefravær 2020

Nærværet/sykefraværet fikk en positiv utvikling i 2020. 2019 ga en uventet negativ utvikling. Årsaken til dette har vi ikke lyktes med å få et fullgodt svar på. Innsats og oppmerksomhet i forhold til arbeid med nærvær / sykefravær var ikke spesielt annerledes, enn tilfellet hadde vært i de foregående årene.

Det var knyttet en god del spenning til hvordan utviklingen ville bli i 2020. Fra sentralt hold – både på statlig nivå og hos KS så var det klare signaler på at de forventet et høyere fravær, enn tidligere år. Pandemien var selvfølgelig årsaken til dette. Terskelen for å melde seg syk var lavere, enn normalt. Alle som hadde symptomer på luftveisproblemer, skulle holde seg hjemme.

I Hemnes så vi ikke en slik utvikling, tvert imot. Sammenlignet med året før, så gikk fraværet ned. Fra 10,1 % til 8,4 %. Dette var både overraskende og gledelig.

Arbeidet med å nå kommunestyrets målsetting om et nærvær på minst 93,5 %, eller fravær ikke større enn 6,5 %, var sentralt i alle enhetene og de ulike avdelingene i kommunen.

Det var bare skole som hadde en samlet økning i fraværet fra 2019 til 2020. Denne utviklingen fikk spesiell oppmerksomhet gjennom året, og vil også få det i 2021.

Arbeidsmiljø og nærvær skal være tema som regelmessig tas opp i alle relevante forum som; rådmannens ledergruppe, ledermøter, avdelings- og personalmøter.

Personalkontoret har fulgt opp enheter/avdelinger som har hatt spesielt høyt fravær. Her er det stilt både eksterne og interne ressurser til rådighet, som kan bidra med tiltak/kompetanse for å få redusert fraværet.

	Kort	Lang	2020	2019	2018
Stab	0,7	3	3,7	9,9	8
Skole	1,6	7,2	8,8	8,4	5,9
Barneh.	2,2	7,3	9,5	11,5	12,3
Teknisk	1,9	5,9	7,8	10,3	9,6
Helse	1,2	9,5	10,7	12,7	7,1
omsorg	2,2	5,9	8,1	10	9,1
Samlet	1,9	6,5	8,4	10,1	8,7

Revisjon av Hemnesavtalen

På slutten av året ble Hemnesavtalen gjennomgått, og revidert. De som deltok i dette arbeidet var organisasjonene, hovedverneombudet, lokalt NAV-kontor, NAV-arbeidslivstjeneste, Stamina, kommuneoverlegen og arbeidsgiver.

Bedriftshelsetjenesten

Alt i 2019 ble det satt i gang en prosess i Samordnainnkjøp-Nordland for å innhente tilbud om ny leverandør på bedriftshelsetjenester.

I denne anbudsrunden var det om lag 13 - 15 kommuner med. Denne prosessen tok svært lang tid. Blant annet ble første runde påklagd, og det måtte sendes ut en ny anbudsrunde. Dette medførte at Hemnes kommune midlertidig måtte forlenge sin kontrakt med Stamina. Denne kontrakten var på et halvt år, og ble forlenget en gang (ut 2020).

Stamina har og så møtt på møtene i arbeidsmiljøutvalget

PROSJEKT

Covid-19 – Corona i Hemnes kommune

Året 2020 vil for all ettertid bli stående som et svært spesielt år i historiebøkene. 12. mars ble Norge «stengt ned». Samme dag erklærte WHO Covid-19 som en verdensomspennende pandemi.

Rådmannen opprettet en egen beredskapsgruppe; «Corona-gruppen» fikk ansvar for å ivareta planlegging, oppfølging og tilrettelegging av nødvendige tiltak internt i den kommunale organisasjonen, samt å sørge for informasjon ut til kommunens innbyggere og svare på ulike henvendelser. Gruppen rapporterte direkte til rådmannen.

Beredskapsgruppen/Coronagruppen har bestått av følgende personer:

Rolf Fjellestad, Ass.rådmann/personalsjef - leder for gruppen

Kari Brendås Lillebjerka, Enhetsleder Omsorg

Siv Bårdsen, Enhetsleder Helse /Velferd

Robert Novak, Kommuneoverlege

Lars Tore Hatten, Seniorrådgiver beredskap

Randi Erlandsen, Prosessleder omstilling

Aktivitet og hovedsaker i beredskapsgruppen

Det har gjennom hele året vært gjennomgående stor aktivitet i gruppen. Møtefrekvenser etter behov, og dette har vært fra daglige møter, 3 dager i uken – til 1 gang per uke. Hovedoppgavene har vært planlegging av forbyggende tiltak mot smitte i organisasjonen. Utarbeide og oppdatere beredskapsplaner. Sikre nødvendige lagre av materiell, som f.eks. smittevernutstyr. Rapportering til fylkesmann/statsforvalter. Meldingstjeneste og «Coronatelefon» har hatt stort fokus – og begge har vært godt brukt.

Informasjon

Arbeidet med informasjon har vært prioritert, og har hatt stor oppmerksomhet. Vi har etablert et eget område – «Coronasiden» - tilknyttet kommunens hjemmeside. Avis Hemnes, Radio Korgen og øvrige aviser i regionen, har vært aktivt benyttet ut til befolkningen. Kommunens strategi har vært, å skape forutsigbarhet og god tilgjengelighet på informasjon til befolkningen, ansatte, og folkevalgte.

Smittestatus i Hemnes kommune ved årsskiftet 2020/2021

Antall smittet: 3 personer med adresse i Hemnes, men oppholdssted var i annen kommune i smitteperioden.

Leve hele livet

Stortingsmelding 15 - «Leve hele livet» er en kvalitetsreform for eldre, og handler om det som er viktigst for oss, nemlig fellesskap, god mat, aktivitet og helsehjelp. Mestring, forutsigbarhet og kontinuitet er tema som går igjen, - det handler om å leve til vi dør!

Det er utarbeidet et overordnet plan for arbeidet med eldreformen. Det er nedsatt en prosjektorganisasjon med arbeidsgrupper for hvert hovedinnsatsområde.

Parallelt med planarbeidet, jobbes det med flere tiltak som faller under målene i stortingsmeldingen:

Aktivitet og fellesskap. Tiltak for sårbare eldre (tilskuddsfinansiert). Aktivitet, møteplasser og trivsel i fokus.

MMB – musikkbasert miljøbehandling. Omsorgstjenesten har et samarbeid med kulturskolen, der sang, musikk og bevegelse brukes bevisst for å fremme trivsel, velvære og aktivitet.

Heltid for fremtiden, færre ansatte å forholde seg til og bedre kontinuitet, som igjen gir bedre kvalitet

Velferdsteknologi og digitalisering. Coronaen har tvunget fram digitale løsninger som førstevalg, det har lært oss mye.

Pasientsikkerhetsprogrammet – I trygge hender 24-7.

Programmet har tre hovedmål: Redusere pasientskader, bygge varige strukturer for pasientsikkerhet og forbedre pasientsikkerhetskulturen i tjenesten.

Mat og ernæring. Her jobbes det systematisk for å sikre god ernæring, variert kost, og fokus på valgfrihet og god helse.

Gode overganger og samhandling. Ivaretagelse av pasienten og faglig kvalitet i overgangen mellom sykehus og kommune, mellom hjem og sykehjem o.s.v.

Helsehjelp for eldre er et viktig tema, som omhandler legetjenester, rehabilitering, forebyggende tjenester m.v. Dette arbeidet starter i 2021.

Arbeidet med å skape et aldersvennlig samfunn er en viktig del av reformen, dette er en stor oppgave for hele kommunen og samfunnet for øvrig.

PROSJEKT

Brukermedvirkning og innbyggerdialog står sentralt. Det gjør også samarbeid med frivilligheten. Stortingsmeldingen sier også at hver og en av oss må ta ansvar for egen alderdom, planlegge den i god tid og ikke legge opp til at det offentlige skal ta ansvar på samme måte som i dag.

Statsforvalteren har et veiledningsansvar i dette arbeidet. I tillegg samarbeider Hemnes med Grane, Vefsn og Hattfjelldal gjennom et opplegg i regi av RKK. Dette er tilskuddsfinansiert.

«Og oppvekst i Hemnes»

«Go oppvekst i Hemnes» ble etablert som et eget prosjekt av rådmannen i januar 2020.

Bakgrunnen for prosjektet ligger i kommuneplanens samfunnsdel sitt hovedmål nr. 2: I 2025 er Hemnes kjent som en kommune med ekstra gode oppvekstvilkår.

Siden 2014/15 har det vært ekstra oppmerksomhet rettet mot oppvekst og bolyst i kommunen vår. Bakgrunnen for dette var at Hemnes over tid fikk dårlige resultat på bl.a. Folkehelseprofil, og fra 2014 også på UngData-undersøkelsene.

I 2018 ble et opprettet et eget prosjekt som het «Ung i Hemnes». Dette ble opprettet som følge av svært dårlige resultat på UngData. Prosjektet ble støttet av Fylkesmannen i Nordland. Prosjekteier/ansvarlig var Hemnes ungdomsråd.

Ungdomsrådet gjorde en svært god innsats for å sette ungdomsspørsmål og oppvekst på sakskartet. Det ble bestemt å ha tre spesielle fokusområder: Fritid, rus og psykisk helse. Blant annet ble det benyttet «fokusdager» for å engasjere alle ungdommene i kommunen. I tillegg ble foreldre, fagfolk og folkevalgte engasjert og involvert i prosjektet.

For å bli en virkelig god oppvekstkommune (ref. kommuneplanen), må arbeidet og innsatsen på oppvekstområdet starte så tidlig som mulig. Derfor ble prosjektet «Go oppvekst i Hemnes» etablert. Målgruppen er primært 0 – 24 år – men prosjektet ønsker å involvere hele Hemnes-samfunnet, for å bygge og utvikle den gode oppvekstkommunen.

Etter etableringen ble det utformet en første prosjektplan, der følgende delprosjekt inngår:

- Ung i Hemnes
- Bedre tverrfaglig innsats (BTI)
- De gode overgangene
- Foreldrestøtte

- Hemnessamfunnet – frivillig sektor

På grunn av pandemien ble det meste av det planlagte arbeidet og prosessene forskjøvet og utsatt i 2020.

Høsten 2020 ble det etablert en egen prosjektgruppe for delprosjektet BTI. I tillegg ble det forsøkt å følge opp arbeidet med ungdomsrådet så godt som mulig. De øvrige delprosjektene ble satt på vent på grunn av pandemien.

Omstilling Hemnes kommune 2020

Overordnet mål med omstilling i kommunen

Bidra til at Hemnes kommune er selvstendig kommune i 2032. Omstilling skal ha søkelys på kvalitet i tjenester og økonomisk handlingsrom.

Som en konsekvens av begrensninger i forbindelse med Covid-19 utbruddet, har omstillingsarbeidet ikke hatt tilstrekkelig framdrift i 2020. Til tross for dette er grunnlaget lagt for videre aktivitet og det forventes økte resultat i 2021.

Samtlige omstillingsområder er påbegynt, men ingen av prosjektene er ferdigstilt. Omstillingsområder har i hovedsak vært konsentrert om ulike enheter, med følgende definering og aktivitet fra juni 2020.

Følgende områder er omfattet av omstilling:

Omsorg:

- Prosjekt Leve hele livet - en kvalitetsreform for eldre basert på Stortingsmelding: Meld. St. 15 (2017–2018)
- Heltidsprosjekt for ansatte i omsorgstjenesten
- Velferdsteknologi – tilrettelegging av teknologiske løsninger tilknyttet pasienter i omsorgssektoren

Helse Velferd:

- Endring av intern organisering, med mål om bedring i kvalitet på tjenestene og økonomisk gevinst.

Skole / Barnehage

- Vurdering av endring i intern drift av Skole-SFO-Barnehage i Bleikvassli, med formål om økt kvalitet og økonomisk effekt. Mulig endring av driftskonsept til Oppvekstsenter.

PROSJEKT

Digitalisering / IKT

- Oppfølging av strategi og plan for økt IKT og digitalisering innen tjenester og system i kommunen. (KST-vedtak 74/18 13.12.18)
- Prosjektet er i rute og har framdrift etter plan. Bedring i tjenester og tilgjengelighet til tjenester. Flere elektroniske løsninger, velferdsteknologi er iverksatt etter plan
- I oktober ble det satt ned en egen styringsgruppe for digitalisering av rådmannen. Styringsgruppen skal sørge for progresjon i hht. Vedtatt plan.
- Styringsgruppen for digitalisering er tett koblet opp mot digitale Helgeland som for alvor startet sitt virke i 2020. Det er flere fagsystemer som kan standardiseres blant medlemskommunene, noe som kan gi gode synergier fremover.

Arealeffektivisering / sentraladministrasjon

- Arealeffektivisering, potensiale for kostnadsreduksjoner gjennom sammenslåing og effektivisering av funksjoner og drift. Formål: Styrke vedlikehold og redusere omfang av arealbruk.

TEK

- Digitalisering av tjenester, endring i intern struktur, effektivisering av tjenester, med formål om økt tilgjengelighet for publikum.

Finansielle måltall

Kommunestyret har fastsatt følgende finansielle måltall for økonomiplanperioden 2020-2023 og B2020:

Måltall	Økonomiplan	B2020
Resultatgrad	1%	1,9%
Fondsgrad	3%	9%
Gjeldsgrad	75% [1]	105%

[1] langsiktig mål 75%

Resultatgrad

Netto driftsresultat skal utgjøre 1% av sum driftsinntekter (ca. kr 5 mill.)

De siste 4 år har finansielle måltall utviklet seg slik:

Resultatgrad, utvikling

	R2017	R2018	R2019	R2020
Kroner	-13501	-5509	12002	23252
Prosent	-2,71	-1,13	2,37	4,4

Netto driftsresultat har hatt en meget positiv utvikling. For kommunen er det viktig å opprettholde gode driftsresultat over tid da det gir økonomisk handlingsrom. Omstilling, økonomistyring, økte kraftinntekter og lav rente bidrar til resultatforbedring.

Fondsgrad

Kommunens disposisjonsfond skal utgjøre 3% av sum driftsinntekter (ca. kr 14 mill.).

Fondsgrad, utvikling

	R2017	R2018	R2019	R2020
Kroner	37308	26670	35163	60356
Prosent	7,49	5,47	6,94	11,5

Kommunen har hatt disposisjonsfond over finansiell målsetning i hele perioden. I 2020 er kr 15 mill. av disposisjonsfond «øremerket» til svingninger i kraftinntekter. Dette forhindrer at store økninger eller reduksjoner i inntekt fra konsesjonskraftslag direkte påvirker tjenestetilbudet.

Fond er engangsinntekter og kan ikke finansiere løpende utgifter.

Gjeldsgrad

Lånegjelden skal reduseres slik at den ikke utgjør mer enn 85% av sum driftsinntekter (ca. kr 415 mill.)

Gjeldsgrad, utvikling

	R2017	R2018	R2019	R2020
Kroner	514665	540412	544971	533432
Prosent	103,3	110,9	107,6	101,6

I kommunen lån inngår også lån til videreutlån.

Korrigerer vi for lån tatt opp til videreutlån er gjeldsgraden slik:

	R2017	R2018	R2019	R2020
Kroner	493318	513849	511369	490120
Prosent	99	105,5	101	93,4

Gjeldsgraden er fortsatt høy i forhold til kommunestyrets målsetning. Utviklingen går imidlertid i rett retning. Kommunens investeringsrammer er meget stramme som følge av begrensninger i låneopptak. Selv om sum driftsinntekter øker årlig vil det gå flere år før målsetningen om nås.

Årlige låneopptak

Kommunestyrets målsetning er at årlige låneopptak ikke skal være større enn årlige lån som belaster låneopptak (ca. kr 15-16 mill.)

Ettersom det ikke er tatt opp lån til investeringer i 2020 er lån kun til egne investeringer redusert med kr 21,2 mill.

Årlige investeringer, selvkost

Årlige investeringsrammer for selvkostprosjekt skal følge hovedplan for vann og avløp.

I budsjett for 2020 er hovedplan vann og avløp lagt til grunn for investering og låneopptak. I løpet av året ble budsjett regulert i henhold til framdrift og utgifter.

Rehabilitering vann og avløp Bleikvassli Gruber ble utsatt til fordel for Idrettsveien. Dette medført reduksjon i investeringer for vann kr 0,6 mill. og avløp kr 4,9 mill. i forhold til hovedplan for vann og avløp.

Gode tjenester

Økonomisk planlegging skal sikre gode tjenester uavhengig av normale svingninger i rammeforutsetninger.

Kommunen viktigste grep for å sikre finansiering av tjenester selv om inntekter og utgifter kan svinge kraftig er å ha solide fondsreserver.

Ved utgangen av 2020 har kommunen opparbeidet fondsreserver som dersom de ikke brukes med fornuft gi kommunen tid til gradvis tilpasning til endrede forutsetninger.

Årlige låneopptak

I 2020 ble det ikke tatt opp lån til egne investeringer. I normalår er låneopptak, utover selvsinvesteringer, begrenset til kr 15-16 mill. Som følge av dette blir investeringsrammene små og dette er en betydelig utfordring.

Ny teknologi

Kommunen skal ta i bruk ny teknologi som løser lovpålagte oppgaver med mindre ressursinnsats.

Det vises til kapittelet om Prosjekt og avsnittet Digitalisering/ IKT.

Betaling

Kommunen skal ta betalt for alle varer og tjenester som lovverket gir anledning til.

Kommunestyret har vedtatt betalingssatser og gjort unntak for aktiviteter for barn og unge (eks. gratis folkebad). Utover dette tar kommunen betalt for tjenester.

Disposisjonsfond

Fondene kan brukes til engangstiltak som bidrar til å nå målene i kommuneplanens samfunnsdel eller bidrar til effektivisering.

I 2020 har kommunestyret bevilget kr 8 mill. til boligtilskudd hvorav kr 6,7 mill. er disponert i 2020. Boligtilskudd var finansiert av disposisjonsfond men som følge av strykninger av all bruk av disposisjonsfond er utgiften finansiert av løpende inntekter.

Kommunestyret har i økonomiplanen årlig innarbeidet kr 2 mill. til boligtilskudd finansiert av disposisjonsfond. Utgiften endrer av den

grunn fra engangstiltak til fast årlig utgift som bør finansieres av løpende inntekter.

Forebyggende arbeid

Kommunens forebyggende arbeid overfor barn og unge skal styrkes og utvikles

Hemnes kommune etablerte «Go oppvekst» i 2020. Prosjektet tar utgangspunkt i å nå kommuneplanen samfunnsdel – hovedmål 2: I 2025 er Hemnes kjent som en kommune med ekstra gode oppvekstvilkår.

Forebyggende arbeid er en svært viktig del av prosjektet – der samarbeid på tvers mellom kommunens tjenester mellom barn og unge skal prioriteres.

Boligbygging

Kommunestyret har vedtatt at kommunens skal prioritere tiltak for å stimulere til økt boligbygging.

Personer som ønsker å bosette seg i Hemnes kommune og kjøper eller bygger bolig kan dersom de oppfyller vilkårene få inntil kr 0,2 mill. i boligtilskudd.

I 2020 er det avsatt kr 8 mill. til boligtilskudd hvorav kr 6,7 mill. er innvilget.

Kommunen har også kjøpt bolig og næringstomter (Tømmerbakkmoen) i 2020.

Sykefravær

Kommunestyret har vedtatt at sykefraværet skal redusert til 6,5% samlet for kommunen.

Denne målsettingen arbeider nå alle enhetene og avdelingene med å nå. Fra 2019 til 2020 gikk fraværet end fra 10,1 til 8,4 %.

Hemnesavtalen er et viktig verktøy i dette arbeidet. Avtalen er en samarbeidsavtale mellom arbeidstakerorganisasjonene, fastlegene og Hemnes kommune. I tillegg deltar også NAV-arbeidslivssenter, lokalt NAV-kontor og bedriftshelsetjenesten.

Netto driftsutgifter

Kommunestyret har vedtatt at utgifter til drift av tjenestetilbudet, i løpet av økonomiplanperioden, skal bli på eller under gjennomsnitt for egen Kostra gruppe.

Hemnes kommune er definert som:

- Liten kommune
- Middels bundne kostnader
- Høye frie disponible inntekter

Bundne kostnader er kostnadene kommunen må bruk på å innfri minstestandarder og lovpålagte oppgaver.

Frie disponible inntekter er de inntekter som er disponible når minstestandarder og lovpålagte oppgaver er løst.

Kommuner som etter Kostra definisjonen er like samles i Kostragrupper (KG).

Hemnes kommune tilhørte Kostra gruppe 3 (KG3). Fra om med 2020 er kommunen overført til KG6.

Definisjonen for alle kommunen som inngår i KG6 er imidlertid den samme som tidligere KG3.

Innsparingspotensiale

Årlig legges det fram en mengde ulike Kostra nøkkeltall. Kommunen sammenligner netto driftsutgifter for tjenesteområder i egen kommunegruppe.

Målsetningen er at netto driftsutgifter for alle tjenesteområder skal være lik eller mindre enn gjennomsnittet for egen Kostragruppe.

Positive tall betyr at kommunen har høyere utgifter enn gjennomsnittet og et innsparingspotensiale.

Område	2017	2018	2019	2020
Pleie/omsorg	18,6	17,9	10	5,9
Gr.skole	2,7	3,8	1,2	0,8
Barnehager	4,1	2,0	0,1	6,5
Adm.styring	6,8	-2,4	-7,7	1,4
Sosiale tjenester	5,3	5,7	4,8	6,6
Helsetjenester	-0,5	-3,0	-1,6	3,2
Barnevern	9,0	6,9	4,2	5,2
Kult./idrett	-2,8	-4,3	-4,9	-2,2
Plan, nat/milj	-2,5	-2,2	-3,1	-0,8
Andre	-5,6	-1,3	-13,2	-6,0
Sum	35,1	23,1	-8,4	-1,9

Teoretisk handlingsrom i mill. kroner sammenlignet med egen Kostragruppe har utviklet seg i rett retning siden 2017.

SSB har trukket Kostra tall 2020 som følge av omfattende regnefeil. Pr 29.03.2021 er nye tall ikke frigitt.

Tallene for 2020 for Hemne kommunen vil bli korrigert når SSB har oppdatert sine tall.